

TRYGGHET
PENSIONER
SPARA & PLACERA
PRIVATVÅRD
BANKTJÄNSTER
FINANSIELLA TJÄNSTER

skandia :

årsredovisning
2008

innehåll

förvaltningsberättelse	2
förslag till vinstdisposition	7
resultaträkning	8
balansräkning	10
förändringar i eget kapital	12
kassaflödesanalys	13
resultatanalys.....	14
noter	16
fem år i sammandrag	36
revisionsberättelse	37

förvaltningsberättelse 2008

Styrelsen och verkställande direktören för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) ("Skandia") med organisationsnummer 502017-3083 avger härmed årsredovisning för verksamhetsåret 1 januari - 31 december 2008.

Skandia är sedan 2006 ett helägt dotterbolag till Old Mutual plc med säte i London, Storbritannien. Skandia äger i sin tur ett antal dotterbolag.

verksamhet

Skandia bedriver livförsäkring inom privat- och tjänstepensionsområdet, privat sjukvårdsförsäkring och gruppförsäkring. Dessutom mottager bolaget viss återförsäkring från koncernbolag.

organisation

Under september 2008 utsågs Skandias Nordenchef Bertil Hult till ny verkställande direktör för Skandia. Han efterträdde tidigare verkställande direktören, Julian Roberts som vid samma tidpunkt utsågs till koncernchef för hela Old Mutual-koncernen.

Skandia har under 2008 tillsammans med dotterbolagen Skandia Liv och Skandiabanken genomfört en omorganisation för att bättre möta kundernas behov av attraktiva finansiella produkter och servicetjänster. Den nordiska verksamheten indelas från och med 1 januari 2009 därför i fyra kund- och marknadsnära affärsområden ("AO"), AO Företag Sverige, AO Privat Sverige, AO Norge samt AO Danmark. Som en effekt av omstruktureringen har ett 30-tal anställda blivit övertaliga. Information angående detta presenterades för personalen under oktober 2008.

Vidare har Skandia och dotterbolaget Skandia Liv beslutat att gemensamt utreda förutsättningarna för att i framtiden ombilda Skandia Liv till ett vinstutdel-

ande bolag. Förhoppningen är att en sådan förändring kan leda till en mera modern bolagsform med större valfrihet för kunderna. Ett samlat Skandia kan erbjuda sina kunder starkare och mer kompletta spar- och försäkringslösningar.

Omstrukturering inom koncernen

Skandia driver sedan 2006 ett omstruktureringsprojekt med syfte att renodla den tidigare Skandia-koncernens legala struktur och anpassa den till Old Mutuals operativa organisation. Under 2008 har Skandias dotterbolag i Colombia, Chile, Irland, Hong Kong, Australien och ett av de mexikanska bolagen sålts till Division ELAM¹⁾ inom Old Mutual-koncernen för bokförda värden. Under december månad såldes två av Skandias mexikanska dotterbolag, Skandia Vida S.A. Mexico respektive Skandia Operadora de Fondos S.A. de C.V. till Division ELAM. Båda försäljningarna genomfördes med en realisationsförlust. Förlusten för försäljningen av Skandia Vida uppgick till 90 MSEK och förlusten för försäljningen av Skandia Operadora de Fondos, efter återföring av tidigare års nedskrivning, uppgick till 38 MSEK.

Vidare har Skandias dotterbolag Skandia Europe AB sålt 47 procent av aktierna i sin spanska dotterbolagskoncern till Division ELAM inom Old Mutual-koncernen för marknadsvärde. Avsikten är att överlåta resterande 53 procent av aktierna i den spanska dotterbolagskoncernen till köpare inom Old Mutual-koncernen. Målet är att slutföra omstruktureringsprojektet under 2009 och 2010.

Skandiakoncernens största verksamhet utanför Division Norden var tidigare verksamheten i Storbritannien. Verksamheten ägdes genom ett brittiskt holdingbolag, Skandia UK Ltd, som i februari sålde verksamheten i Storbritannien till Old Mutual. Denna

¹⁾ Division Europe & Latin America.

transaktion påverkar inte Skandia direkt, men tillgångarna i form av rörelsedrivande dotterbolag ersattes av fordringar på Old Mutual hos Skandia UK Ltd med 22 150 MSEK.

Utanför ovan beskrivna omstruktureringsprojekt har även innehavet i Sturebadet AB avyttrats med en realisationsvinst på 15 MSEK.

Utländska filialer

Skandia har fyra registrerade filialer utomlands:

- Skandia Forsikring, filial af Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), Danmark
- Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ), Finlands filial, Finland
- Försäkringsaktiebolaget Skandia (nuf), Norge
- Skandia Insurance Company Ltd, Storbritannien

väsentliga händelser

Nya kunderbidanden

Skandia har under året lanserat flera nya produkter såsom Helpension och Skandia Depå Kapitalförsäkring. Den senare produkten lanserades under våren, i samverkan med Skandiabanken och kombinerar försäkring med sparande i olika värdepapper i en depå. Produkten har varit framgångsrik och står för ca 11 procent av årets nyförsäljning avseende Skandia Links produkter. Därutöver har fonderbidandet förstärkts genom introduktion av ett tiotal nya fonder, däribland Swedish Stars.

Skandia har vidare tecknat ett avtal med det nyetablerade Barnsjukhuset Martina, vilket innebär att Skandia kan erbjuda den första svenska privatvårdsförsäkringen för barn, Lifeline Junior+. Försäkringen ger snabb tillgång till vård och omsorg utan vare sig självrisk eller kostnadsbegränsning.

Tvister

Skandia är och har under året varit part i ett antal juridiska tvister hänförliga till bland annat Skandia Liv och försäljningen av American Skandia. I det följande lämnas en statusrapport avseende det mest väsentliga av dessa processer.

Skandia Liv

Under 2003 reste Skandia Liv ett krav mot sitt moderbolag Skandia på 2,25 miljarder SEK jämte ränta. Kravet höjdes senare till 3,2 miljarder SEK jämte ränta. I juni 2004 kom parterna överens om att tvisten skulle avgöras av en skiljenämnd, vars beslut båda parter förband sig att följa.

Skiljenämnden meddelade den 2 oktober 2008 skiljedom. Genom skiljedomen förpliktades Skandia att, avseende erlagda förvaltningsavgifter till och med

den 30 juni 2008, till Livbolaget betala 580 973 579 SEK jämte viss ränta. Vidare fastställde skiljenämnden att marknadsmässig ersättning enligt Kapitalförvaltningsavtal 2002 är högst tio baspunkter inklusive mervärdesskatt och att Skandia avseende tiden från och med den 1 juli 2008 är skyldigt att till Livbolaget betala belopp som motsvarar den del av erlagda förvaltningsavgifter som överstiger tio baspunkter inklusive mervärdesskatt. Ett belopp om 407 MSEK har reserverats för täckande av förvaltningsavgifter avseende tiden efter den 1 juli 2008.

American Skandia

Avtalet om Prudential Financials förvärv av American Skandia innehåller garantiåtaganden av de slag som är vanliga för denna typ av transaktioner. Garantiansvaret är begränsat i tid och kan högst uppgå till 1 000 MUSD.

Prudential Financial har riktat ett antal krav mot Skandia avseende garantiåtagandet. Dessa gäller bland annat en uppgörelse med US Securities and Exchange Commission (SEC) och the New York Attorney General's Office med anledning av undersökningar rörande "market timing" av vissa fondandelsägare i fonder som tillhandahölls av American Skandia. I april 2009 erhöles slutliga godkännande från SEC och New York Attorney General's Office till förlikningsuppgörelsen. Som en följd härav och avtal mellan Skandia och Prudential Financial erlade Skandia under april 2009 hela det slutliga förlikningsbeloppet om 68 MUSD. Detta belopp var i sin helhet reservavsatt. Därutöver har reserveringar om 121 MUSD gjorts för garantiåtagandena avseende American Skandia.

Skatterevision

Skattemyndigheten har i beslut i december 2007 inte godkänt av Skandia gjorda underskottsavdrag om 1 244 MSEK avseende reserveringar för garantiåtaganden i samband med Prudential Financials förvärv av American Skandia (se ovan under American Skandia). Skandia kommer att överklaga Skattemyndighetens beslut. Då Skandia har ackumulerade skattemässiga underskott, som uppgår till ett högre belopp än de tvistiga underskottsavdragen, som inte åsatts något värde i balansräkningen, påverkar inte Skatteverkets beslut resultatet i Skandia.

Övrigt

Utöver de ovan angivna tvisterna är Skandia inblandat i ett antal tvister i sådan omfattning som – enligt Skandias bedömning – är normal med hänsyn till den bedrivna verksamheten.

ekonomisk översikt

Det gångna året kännetecknas av stor turbulens på den finansiella marknaden. Trots detta och framför allt på grund av lansering av nya framgångsrika produkter har Skandia Link ökat sin nyförsäljning under 2008 med 37 procent jämfört med föregående år. Den största ökningen är hänförlig till den ny produkten Skandia Depå som står för 11 procent av den totala nyförsäljningen.

Trots ett mycket starkt år med högre premievolymer och lägre utflöden reducerades värdet på Placerings-tillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken till 70 359 MSEK per december, att jämföras med 91 867 MSEK i december 2007. Nedgången förklaras av den negativa utvecklingen på den finansiella marknaden. Den turbulenta utvecklingen på finansmarknaden har dessvärre fortsatt även under 2009 med dramatiska svängningar i börs-, valuta- och räntekurser.

Nedan kommenteras resultat- och balansräkning samt kassaflödesanalys och solvens kortfattat. För mer detaljerad information hänvisas till noterna. Kommentarna är i huvudsak skrivna i avvikelseform.

För ytterligare information om den ekonomiska utvecklingen hänvisas till "fem år i sammandrag" på sidan 36.

Periodens resultat

Årets resultat uppgår till 841 (968) MSEK.

Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före avgiven återförsäkring uppgår till -50 (43) MSEK, vilket inte framgår i resultaträkningen då hela skadeaffären återförsäkras och det tekniska resultatet därmed uppgår till 0 SEK. Resultatet för skadeförsäkring specificeras ytterligare i not 49. Det försämrade resultatet mellan åren förklaras huvudsakligen av högre skadekostnader.

Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat uppgår till 998 (954) MSEK.

Premieinkomsten, 852 (914) MSEK, består av premier hänförliga till försäkringskomponenter i finansiella avtal samt avgifter uttagna från kunder. Att premieinkomsten minskat förklaras huvudsakligen av lägre uttagen fondvärdesavgift från kunderna med -63 MSEK på grund av den negativa utvecklingen på den finansiella marknaden.

Bland Övriga tekniska intäkter, 1 399 (1 447) MSEK, har under året debiterad avkastningsskatt ökat med 107 MSEK, då denna baseras på fondvärdet vid årets slut 2007, samtidigt som den volymbaserade kostnadsreduktionen har reducerats med -153 MSEK som en effekt av den negativa utvecklingen av fondvärdet.

Kostnaden för Försäkringsersättningar, -78 (-126)

MSEK, har minskat främst på grund av färre inträffade skador i riskaffären om 22 MSEK samt förbättrat avvecklingsresultat med 16 MSEK.

I årets resultat ingår en intäkt om 17 MSEK hänförlig till förändring i avsättning för ej intjänade premier. Föregående år visade motsvarande post en kostnad på 35 MSEK. Förra året gjordes en reservförstärkning hänförlig till aktiv reserv respektive nivå tillägg. I år har premien justerats och reserven upplöses i takt med premieförfall i försäkringens bestånd.

Driftskostnaderna, -1 191 (-1 244) MSEK, har reducerats genom lägre administrativa kostnader om 23 MSEK samt högre aktivering av förutbetalda anskaffningskostnader om 60 MSEK.

Total kapitalavkastning uppgår till 1 734 (436) MSEK. Avkastningen består av erhållen utdelning från dotterbolag med 2 314 MSEK, varav 1 700 MSEK från Skandiabanken AB och 550 MSEK från Dial Försäkring AB. Vidare ingår realisationsförluster netto med -334 MSEK hänförlig till försäljning av andelar i dotterbolag. Nedskrivning respektive återföring av tidigare års nedskrivningar av aktier i dotterbolag har netto belastat resultatet med -314 MSEK.

Övriga kostnader uppgår till -1 348 (-67) MSEK varav -1 328 MSEK är kostnader hänförliga till skiljedomen mellan Skandia och Skandia Liv, se mer information i stycket "Tvister" ovan.

Övriga skatter, -631 (-527) MSEK, avser avkastnings-skatt, vilken har ökat jämfört med föregående period på grund av ett högre fondvärde vid periodens början.

Balansräkning

Balansomslutningen uppgår till 96 228 (118 201) MSEK.

Aktier och andelar i koncernföretag, 10 671 (11 320) MSEK, har reducerats dels med -890 MSEK genom försäljningar av dotterbolag och dels genom nettot av årets nedskrivning respektive återförda nedskrivningar av aktier i dotterbolag med -314 MSEK. Posten har vidare ökat med 555 MSEK hänförligt till nettot av lämnade och återbetalade aktieägartillskott.

Lån till koncernföretag, 3 218 (2 468) MSEK, har netto ökat som en effekt av en högre fordran på moderbolaget Old Mutual med 1 909 MSEK, hänförlig till pågående omstruktureringsprojekt. Samtidigt har lånefordran på dotterbolaget Skandia Capital AB reducerats genom lösta lån om -1 254 MSEK.

Utlåning till kreditinstitut, 665 (1 560) MSEK, avser placering av överlikviditet över årsskiftet.

Depåer hos företag som avgivit återförsäkring uppgår till 1 390 (2 435) MSEK. Minskningen förklaras av att motsvarande skadereserver minskat på skuldsidan.

Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna

bär placeringsrisken uppgår till 70 359 (91 867) MSEK. Förändringen hänförs huvudsakligen till den negativa utvecklingen på den finansiella marknaden, vilken även påverkar försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagarna bär risk, 71 846 (94 367) MSEK.

Övriga fordringar uppgår till 1 272 (585) MSEK. Ökningen är främst hänförlig till en högre fordran på koncernföretag.

Posten övriga avsättningar uppgår till 2 540 (1 850) MSEK. Förändringen utgörs huvudsakligen av avsättning för kostnader kopplade till skilljedom mellan Skandia och Skandia Liv, 457 MSEK, samt en förstärkning av reserven kopplad till American Skandia med 212 MSEK.

Övriga skulder, 4 974 (5 602) MSEK, har minskat jämfört med föregående år. Förändringen förklaras av en lägre skuld till koncernföretag.

Kassaflöde

Nedan kommenteras årets utveckling av kassaflödet.

Kassaflöde från den löpande verksamheten uppgår till 321 (-1 493) MSEK, vilket till största delen är hänförligt till resultatet.

Kassaflödet från investeringsverksamheten uppgår till 2 537 (3 088) MSEK. Årets kassaflöde har påverkats positivt med 2 314 MSEK, vilket avser utdelning från dotterbolag där 1 700 MSEK från Skandiabanken AB och 550 MSEK från Dial Försäkrings AB utgör majoriteten. En minskning av placering av överlikviditet på 889 MSEK har påverkat kassaflödet positivt, vilket även en återbetalning av lån från Skandia Capital AB har gjort med 1 254 MSEK. Försäljning av dotterbolag och återbetalning av aktieägartillskott på totalt 875 MSEK har också påverkat kassaflödet positivt. Ökad utlåning till moderbolaget Old Mutual med -1 909 MSEK och en betalning till Skandia Liv på -871 MSEK har påverkat kassaflödet negativt.

Kassaflöde från finansieringsverksamheten uppgår till -2 724 (-1 805) MSEK och avser till största delen en återbetalning av lån till Skandia Capital AB på -2 610 MSEK.

Solvens

Solvens mäter försäkringsbolagets förmåga att infria alla de åtaganden bolaget har. Då Skandia i huvudsak tillhandahåller produkter med liten försäkringsrisk blir solvensmarginalen låg. Solvensmarginalen för Skandia, uppgår till 893 MSEK per december 2008. Kapitalbasen vid samma tillfälle uppgår till 8 710 MSEK och överskottet uppgår därmed till betryggande 7 817 MSEK.

Solvens beräknas även för försäkringsgrupp. Syftet med denna beräkning är att försäkra sig om att samma kapital inte utnyttjas i flera bolag, så kallad "double gearing". Solvensmarginalen för koncernen uppgår till 1 258 MSEK per december 2008. Kapitalbasen uppgår vid samma tillfälle till 9 136 MSEK varvid överskottet för koncernen uppgår till 7 878 MSEK.

risker inom verksamheten

Skandias verksamhet ger upphov till olika typer av risker som kan påverka bolagets resultat och finansiella ställning. Vissa av dessa risker är förknippade med bolagets affärsstrategi och är inte begränsade till ett specifikt affärssegment. Andra risker är affärsspecifika, exempelvis försäkringsrisk. De väsentliga riskerna i Skandias verksamhet kan delas in i följande kategorier:

- Strategiska och politiska risker
- Finansmarknadsrisker
- Försäkringsrisker
- Solvensrisk
- Risker orsakade av oförutsett kundbeteende
- Operativa risker
- HR-risker
- Kreditrisker
- Likviditetsrisker
- Compliancerisker

Mer utförlig information om dessa risker, hur de påverkar Skandia och hur riskerna hanteras och kontrolleras lämnas i not 2.

försäkringsavtal och finansiella avtal

Enligt IFRS 4 ska avtal klassificeras som ett försäkringsavtal eller som ett finansiellt avtal. För avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera komponenterna separat finns en möjlighet att tillämpa "unbundling". Skandia utfärdar både försäkringsavtal och finansiella avtal. Vad gäller Skandias fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar, som i steg ett klassificeras som ett finansiellt avtal, är det möjligt att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge mer relevant finansiell information "unbundlar" Skandia fondförsäkringsavtalen och de traditionella livförsäkringsavtalen och redovisar den finansiella komponenten och försäkringskomponenten som om de vore separata avtal. Mer utförlig information om hanteringen av försäkringsavtal och finansiella avtal lämnas i not 1, avsnitt 5.

miljö

Av Skandias CSR-policy framgår att bolagets miljöstrategi ska leda till att minska verksamhetens miljöpåverkan genom ständig förbättring. Skandia har också anslutit sig till FN:s Global Compact, OECD:s riktlinjer för multinationella företag samt Carbon Disclosure Project.

Skandia bedriver ingen tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt miljöbalken.

personal

Principer och processer för ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare framgår av not 44.

framtidsutsikter

Marknaden under 2009 kommer att fortsätta att karaktäriseras av en ökad transparens, prispress från nischaktörer och större centrala upphandlingar samt fortsatt turbulens på de finansiella marknaderna.

För att kunna möta marknadens krav framöver och bli ännu mer kundfokuserat, har Skandia anpassat sin organisation efter Företags- respektive Privatmarknaden. Detta innebär att Skandia på ett bättre sätt tar fram rätt erbjudande, ser till att rätt produkter utvecklas för att möta kundernas behov samt att servicenivån i Skandias erbjudande håller vad som utlovas.

Mycket fokus framöver kommer att ligga på att utveckla nya erbjudanden som är kostnadseffektiva för både Skandias kunder och ägare. På företagsmarknaden är Skandia idag en ledande aktör avseende försäringssparande. Största konkurrenter är andra försäkringsbolag men även nischaktörer har under de senaste åren kommit in på marknaden och konkurrerat med låga avgifter. På privatmarknaden finns det ett ökat behov av rådgivning där hänsyn tas till kundens hela ekonomiska situation och engagemang. Detta kommer att ställa stora krav på en väl utarbetad distributionsstrategi som både är effektiv och kvalitetssäkrad och som ser till kundens helhetsbehov. Det kommer även att vara en fortsatt hård konkurrens i utvecklingen av nya typer av produkter och tjänster riktade mot privatkunder. Konkurrenter är främst andra försäkringsbolag och banker, såväl stora och etablerade som nischaktörer.

Det är viktigt att Skandia fortsätter att utgå från kunden, vilket är anledningen till att Skandias nya vision är att ha marknadens mest nöjda kunder. För att möta kundernas förväntan Skandias erbjudanden framöver på ett ännu tydligare sätt att utgå från vad kunden behöver och paketera erbjudandena utifrån det. Ett exempel på ett nytt erbjudande 2009 är Skandias

samlade tjänstepensionserbjudande innehållande sparande-, risk- och rehabiliteringstjänster.

Skandia Lifeline Privatvård och Gruppförsäkring ser framför sig ett ökande intresse från företag att hitta lösningar som snabbt hjälper deras anställda att få vård, så att de därmed snabbt kan komma tillbaka till arbetet, något som reducerar arbetsgivarens sjuklönekostnad och produktionsbortfall. Skandia möter detta behov genom att kombinera Skandias sjukförsäkring med rehabiliteringstjänster.

förslag till vinstdisposition

DISPOSITION AV FÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAGET SKANDIAS FRIA EGNA KAPITAL	SEK
Till bolagsstämmans förfogande står:	
från 2007 balanserat resultat	8 550 404 042
avgivna koncernbidrag	-462 685 950
årets resultat	841 446 258
aktierelaterade ersättningar	2 965 000
årets omräkningsdifferenser	-15 228 302
	8 916 901 048
Styrelsen föreslår att beloppet disponeras enligt följande:	
till aktieägare utdelas	1 562 842 943
i ny räkning balanseras	7 354 058 105
	8 916 901 048
OM DETTA FÖRSLAG GODKÄNNES KOMMER BOLAGETS REDOVISADE EGNA KAPITAL ATT BESTÅ AV:	
aktiekapital	1 030 762 688
överkursfond	139 565 842
balanserat resultat	7 354 058 105
	8 524 386 635

Förslaget till utdelning som utgör 15% av Skandias egna kapital, har gjorts med beaktande av reglerna om buffertkapital, riskbegränsning och genomlysning enligt Försäkringsrörelselagen. Föreslagen utdelning avser Skandias totala innehav i det helägda dotterbolaget Skandia Europe AB respektive Skandia Zycie Towarzystwo Ubezpieczen Spolka Akcyjna. Båda sakutdelningarna sker till bokfört värde vilket för Skandia Europe AB uppgår till 1 562 842 942 SEK och för Skandia Zycie Towarzystwo Ubezpieczen Spolka Akcyjna till 1 SEK.

Skandias solvensöverskott uppgår före utdelning till 7 817 MSEK och efter föreslagen utdelning till 6 254 MSEK.

Skandias ekonomiska ställning ger inte upphov till annan bedömning än att Skandia kan förväntas fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt.

Styrelsens bedömning är att Skandias egna kapital såsom det redovisas i årsredovisningen är tillräckligt stort i förhållande till verksamhetens omfattning och risker. Koncernens fria egna kapital uppgår före utdelning till 25 321 MSEK och efter föreslagen utdelning till 22 621 MSEK.

Vad beträffar Skandias resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning med tillhörande bokslutskommentarer.

Stockholm den 29 juni 2009

Lars Otterbeck
Ordförande

Anne Andersson

Magnus Beer

Robert Head

Bertil Hult
Verkställande direktör

Ingolf Lundin

Julian Roberts

Gert-Ove Zettergren

Indra Åsander

Vår revisionsberättelse har lämnats den 29 juni 2009.

KPMG AB

Thomas Thiel
Auktoriserad revisor

resultaträkning

MSEK	Not	2008	2007
TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	3	779	696
Premier för avgiven återförsäkring	3	-779	-696
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-37	-21
Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		37	21
		0	0
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	0	0
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	5		
Före avgiven återförsäkring		-549	-448
Återförsäkrares andel		549	448
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		-39	13
Återförsäkrares andel		39	-13
		0	0
Driftskostnader	6	0	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		0	0
TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE			
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	7	878	938
Premier för avgiven återförsäkring		-26	-24
		852	914
Kapitalavkastning, intäkter		0	0
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	8	1 399	1 447
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar	9		
Före avgiven återförsäkring		-138	-160
Återförsäkrares andel		5	6
Förändringar i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		43	27
Återförsäkrares andel		12	1
		-78	-126
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker			
Före avgiven återförsäkring		17	-35
		17	-35
Driftskostnader	10	-1 191	-1 244
Kapitalavkastning, kostnader		-1	-2
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		998	954

MSEK	Not	2008	2007
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		0	0
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		998	954
Kapitalavkastning, intäkter	11	2 910	5 556
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	12	174	8
Kapitalavkastning, kostnader	13	-1 290	-5 098
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	14	-60	-30
	15	1 734	436
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen	4	0	0
Övriga intäkter		0	83
Övriga kostnader		-1 348	-67
Resultat före skatt		1 384	1 406
Skatt på årets resultat	16	88	89
Övriga skatter	16	-631	-527
		-543	-438
Årets resultat		841	968

balansräkning

MSEK	Not	2008	2007
TILLGÅNGAR			
Placeringsstillgångar			
Placeringar i koncernföretag och intresseföretag	17		
Aktier och andelar i koncernföretag		10 671	11 320
Lån till koncernföretag		3 218	2 468
Aktier och andelar i intresseföretag		199	152
Andra finansiella placeringsstillgångar	18		
Aktier och andelar		119	190
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		2 455	2 120
Övriga lån		—	0
Utlåning till kreditinstitut		665	1 560
Derivat		19	4
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	19	1 390	2 435
		18 736	20 249
Placeringsstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken			
Tillgångar för villkorad återbäring	20	2 466	103
Fondförsäkringstillgångar	21	67 893	91 764
		70 359	91 867
Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	31	243	197
Oreglerade skador	32	854	787
		1 097	984
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	22	44	35
Fordringar avseende återförsäkring		57	21
Övriga fordringar	23	1 272	585
Uppskjuten skatt, netto	24	837	565
		2 210	1 206
Andra tillgångar			
Materiella tillgångar	25	33	41
Kassa och bank	26	203	68
		236	109
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		65	62
Förutbetalda anskaffningskostnader	27	3 043	3 185
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	28	482	539
		3 590	3 786
SUMMA TILLGÅNGAR		96 228	118 201

MSEK	Not	2008	2007
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital (1 030 762 688 aktier à nominellt 1 SEK)		1 031	1 031
Överkursfond		139	139
Balanserad vinst eller förlust		8 076	7 583
Årets resultat		841	968
		10 087	9 721
Obeskattade reserver	29	2 091	2 091
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)	30		
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	31	286	257
Oreglerade skador	32	1 421	1 410
		1 707	1 667
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)			
Villkorad återbäring	33	2 471	103
Fondförsäkringsåtaganden	34	69 375	94 264
		71 846	94 367
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelse	35	234	287
Skatter		175	10
Övriga avsättningar	30, 36	2 540	1 850
		2 949	2 147
Depåer från återförsäkrare		1 073	965
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	37	267	270
Skulder avseende återförsäkring		20	21
Derivat	38	61	32
Övriga skulder	39	4 974	5 602
		5 322	5 925
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Återförsäkrarens andel av Förutbetalda anskaffningskostnader	27	20	14
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	40	1 133	1 304
		1 153	1 318
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		96 228	118 201
Poster inom linjen			
Ställda panter och säkerheter			
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och för såsom avsättningar redovisade förpliktelse	42	2 356	3 617
Tillgångar som omfattas av försäkringstagarnas förmånsrätt	42	72 867	94 035
		75 223	97 652
Ansvarsförbindelser	43	878	1 049

förändringar i eget kapital

MSEK	Bundet eget kapital		Fritt eget kapital	Summa eget kapital
	Aktiekapital	Överkursfond	Balanserad vinst/förlust	
Eget kapital vid ingången av 2007	1 031	139	7 527	8 697
Årets omräkningsdifferenser			-4	-4
Koncernbidrag efter avdragen skatt			54	54
Aktierelaterade ersättningar			6	6
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exklusive transaktioner med ägare	1 031	139	7 583	8 753
Årets resultat			968	968
Eget kapital vid utgången av 2007	1 031	139	8 551	9 721
Årets omräkningsdifferenser			-15	-15
Koncernbidrag efter avdragen skatt			-463	-463
Aktierelaterade ersättningar			3	3
Summa förmögenhetsförändringar redovisade direkt mot eget kapital, exklusive transaktioner med ägare	1 031	139	8 076	9 246
Årets resultat			841	841
Eget kapital vid utgången av 2008	1 031	139	8 917	10 087

Antal utestående aktier	2008	2007
Per 1 januari	1 030 762 688	1 030 762 688
Per 31 december	1 030 762 688	1 030 762 688

Alla aktier har ett nominellt värde om SEK 1 per aktie.

kassaflödesanalys

MSEK	2008	2007
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt	1 384	1 406
Avkastningsskatt	-631	-527
Justering för utdelning från koncernföretag	-2 314	-2 628
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet ¹⁾	952	1 514
Justering för utbetalning till Skandia Liv enligt skiljedom	871	—
Betald skatt	—	-35
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar i tillgångar och skulder	262	-270
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär risk, netto ²⁾	24	6
Ökning av övriga placeringstillgångar ingående i den löpande verksamheten	-155	-81
Förändring av övriga rörelsefordringar och skulder ³⁾	190	-1 148
Kassaflöde från den löpande verksamheten	321	-1 493
Investeringsverksamheten		
Förändring av placeringstillgångar som inte används direkt i rörelsen, netto	901	-1 422
Utdelning från koncernföretag	2 314	2 628
Övrigt ⁴⁾	-678	1 882
Kassaflöde från investeringsverksamheten	2 537	3 088
Finansieringsverksamheten		
Upptagna lån	8 728	20 185
Amortering av lån	-11 518	-22 013
Koncernbidrag föregående år	54	—
Övrigt	12	23
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	-2 724	-1 805
ÅRETS KASSAFLÖDE	134	-210
Likvida medel vid årets början	68	273
Kursdifferens i likvida medel	1	5
Likvida medel vid årets slut	203	68
¹⁾ Av- och nedskrivningar	12	15
Värdoförändringar placeringstillgångar	-115	31
Ej realiserat valutakursresultat	309	-46
Förändring förutbetalda anskaffningskostnader	165	228
Förändring förutbetalda avgifter	-8	-10
Förändring försäkringstekniska avsättningar exklusive sparande i liv- och fondförsäkring	-72	7
Aktierelaterade ersättningar	4	9
Återföring nedskrivning koncernföretag	-220	-2 473
Förlust försäljning koncernföretag	329	3 531
Nedskrivning koncernföretag	534	154
Övrigt	14	68
Justering för poster som ej ingår i kassaflödet	952	1 514
²⁾ Förändring försäkringstekniska avsättningar, där försäkringstagaren bär risk, netto	-22 799	5 420
Köp och försäljning placeringstillgångar, där försäkringstagaren bär risk, netto	22 823	-5 410
Övrigt	—	-4
Kassaflöde från förändring placeringstillgångar/försäkringstekniska avsättningar där försäkringstagaren bär risk, netto	24	6
³⁾ Posten förändring övriga rörelsefordringar och rörelseskulder har justerats för per bokslutsdagen uppbokade, ej erhållna/utbetalda koncernbidrag med -643 (75) MSEK inklusive skatt på koncernbidrag.		
⁴⁾ Förvärv av materiella anläggningstillgångar	-5	-13
Justering betalning från koncernföretag	—	2 530
Aktieägartillskott till intressebolag	-47	-37
Förändring lån koncernföretag	-532	-1 934
Likvidation koncernföretag	0	694
Förvärv koncernföretag	—	-712
Försäljning koncernföretag	561	1 215
Återbetalning aktieägartillskott från koncernföretag	314	378
Aktieägartillskott till koncernföretag	-30	-197
Utbetalning till Skandia Liv enligt skiljedom	-871	—
Övrigt	-68	-42
Övrigt	-678	1 882

resultatanalys

SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE (PER FÖRSÄKRINGSGREN)

MSEK	TOTALT	Sjuk och olycksfall	Direkt utländsk
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat			
Premieintäkter f e r	0	0	0
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	0	0	0
Försäkringsersättningar f e r	0	0	0
Driftskostnader	0	0	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat	0	0	0
Avvecklingsresultat	0	0	0
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	243	156	87
Oreglerade skador	795	656	139
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	1 038	812	226
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	-243	-156	-87
Oreglerade skador	-795	-656	-139
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	-1 038	-812	-226
Noter till Resultatanalys för skadeförsäkringsrörelse			
Premieintäkter f e r			
Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	779	540	239
Premier för avgiven återförsäkring	-779	-540	-239
Förändring i ej intjänade premier och kvardröjande risker	-37	-8	-29
Återförsäkrares andel av Förändring i ej intjänade premier och kvardröjande risker	37	8	29
	0	0	0
Försäkringsersättningar f e r			
Utbetalda försäkringsersättningar ¹⁾			
Före avgiven återförsäkring	-549	-377	-172
Återförsäkrares andel	549	377	172
Förändring i oreglerade skador ²⁾			
Före avgiven återförsäkring	-39	-7	-32
Återförsäkrares andel	39	7	32
	0	0	0

f e r = för egen räkning

¹⁾ Inklusivt skadeporföljer och skadehanteringskostnader.

²⁾ Inklusivt förändring skadebehandlingsreserv.

LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE (PER FÖRSÄKRINGSGREN)

MSEK	TOTALT	Tjänstepensionsförsäkring ¹⁾			Övrig livförsäkring				Mottagen livåterförsäkring	Unbundling
		Fondförsäkring	PBF ²⁾	Totalt	Livförsäkring	Fondförsäkring	PBF ²⁾	Totalt		
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat										
Premieinkomst f e r	852	6 199	127	6 326	2 750	2 488	9	5 247	-53	-10 668
Kapitalavkastning, intäkter	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Värdeökning av fondförsäkringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisken	0	-18 065	—	-18 065	-727	-8 043	—	-8 770	—	26 835
Övriga tekniska intäkter f e r	1 399	896	—	896	55	448	—	503	—	—
Försäkringsersättningar f e r	-78	-1 126	-7	-1 133	-86	-2 781	-13	-2 880	-478	4 413
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar f e r	17	13 547	17	13 564	-2 386	8 892	—	6 506	1 270	-21 323
Driftskostnader	-1 191	-634	-5	-639	-128	-385	0	-513	-39	—
Kapitalavkastning, kostnader	-1	0	-1	-1	—	0	0	0	-743	743
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	998	817	131	948	-522	619	-4	93	-43	0
Avvecklingsresultat	158	—	148	148	—	—	10	10	—	—
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)										
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	43	—	43	43	—	—	—	—	—	—
Livförsäkringsavsättning	0	—	—	—	—	—	—	—	1 443	-1 443
Oreglerade skador	626	0	552	552	—	0	74	74	—	—
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)	669	0	595	595	—	0	74	74	1 443	-1 443
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)										
Villkorad återbäring	2 471	—	—	—	2 471	—	—	2 471	—	—
Fondförsäkringsåtaganden	69 375	47 739	—	47 739	—	20 193	—	20 193	—	1 443
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk (före avgiven återförsäkring)	71 846	47 739	—	47 739	2 471	20 193	—	22 664	—	1 443
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar										
Oreglerade skador	-59	—	-58	-58	—	—	-1	-1	—	—

¹⁾ Tjänstepensionsförsäkring definieras i enlighet med Finansinspektionens definition

²⁾ PBF avser premiebefrielseförsäkring.

Noter till Resultatanalys för livförsäkringsrörelse

Premieinkomst f e r

Premieinkomst (före avgiven återförsäkring)	878	6 199	153	6 352	2 750	2 488	9	5 247	-53	-10 668
Premier för avgiven återförsäkring	-26	0	-26	-26	—	0	0	0	—	—
	852	6 199	127	6 326	2 750	2 488	9	5 247	-53	-10 668

Försäkringsersättningar f e r

Utbetalda försäkringsersättningar										
Före avgiven återförsäkring	-123	-1 123	-67	-1 190	-86	-2 772	-10	-2 868	-478	4 413
Återförsäkrarens andel	5	—	5	5	—	—	0	0	—	—
Skaderegleringskostnader	-15	-3	-2	-5	0	-9	-1	-10	—	—
Förändring i oreglerade skador										
Före avgiven återförsäkring	43	0	45	45	—	0	-2	-2	—	—
Återförsäkrarens andel	12	—	12	12	—	—	0	0	—	—
	-78	-1 126	-7	-1 133	-86	-2 781	-13	-2 880	-478	4 413

f e r = för egen räkning

noter (MSEK)

Not 1 Väsentliga redovisningsprinciper

1. Allmän information

Årsredovisningen för Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) avser perioden 1 januari – 31 december 2008. Skandia har sitt säte i Stockholm med huvudkontor på Sveavägen 44 och organisationsnumret är 502017-3083. Skandia grundades 1855 och har varit noterat på Stockholms fondbörs mellan 1863 och 2006. Från och med 2006 är Skandia ett dotterbolag till Old Mutual plc med säte i London, Storbritannien.

Årsredovisningen för räkenskapsåret 2008 har godkänts för utfärdande av styrelsen och VD den 26 maj 2009 och kommer att föreläggas och bli föremål för fastställelse på stämman som inleddes den 30 juni 2009.

2. Grund för rapportens upprättande

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lagen om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL), Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2008:26) samt Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2.1 "Redovisning för juridiska personer". I enlighet med dessa föreskrifter och allmänna råd tillämpar Skandia s.k. lagbegränsad IFRS. Med lagbegränsad IFRS avses en tillämpning av de internationella redovisningsstandarder samt tillhörande tolkningsmeddelanden som antagits av EG kommissionen, med de avvikelser från tillämpningen som följer av FFFS 2008:26 och RFR 2:1. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt det är möjligt inom ramen för svensk lagstiftning och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Med hänvisning till 7 kap. ÅRFL upprättas ingen concernredovisning för Skandia. Skandia är ett dotterbolag till Old Mutual plc och ingår i den konsoliderade årsredovisningen som Old Mutual utger. Den årsredovisningen är tillgänglig på www.oldmutual.com och kan beställas från Old Mutual, 2 Lambeth Hill, London EC4V 4GG, Storbritannien.

De finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor, avrundat till närmaste miljontal (MSEK), om inte annat anges. De upprättas baserat på historisk anskaffningskostnad, med undantag för följande tillgångar och skulder som redovisas till verkligt värde; finansiella derivatinstrument, investeringar som innehas för handel, samt finansiella tillgångar och skulder i fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar.

De redovisningsprinciper som redovisas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i den här årsredovisningen.

3. Viktiga uppskattningar och bedömningar för redovisningsändamål

Den redovisningsprincip som har den mest betydande effekten på de redovisade beloppen i de finansiella rapporterna är uppdelningen av kontrakt i försäkringskomponenter och finansiella komponenter, vilket beskrivs i avsnitt 5. Orsaken till att Skandia valt att tillämpa denna så kallade unbundlingmetod är den ökade transparens den medför. Den tydliggör hur Skandias intäkter och kostnader uppstår och hanterar fondförsäkringskontrakten och de traditionella livförsäkringskontrakten på ett enhetligt sätt.

De viktigaste antagandena om framtiden, samt källor till osäkerhet, som kan påverka de redovisade beloppen för tillgångar och skulder, är relaterade till de försäkringstekniska avsättningar som beskrivs i not 32 och de övriga avsättningar som beskrivs dels i not 36 och dels i avsnittet om tvister i förvaltningsberättelsen.

4. Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan enligt transaktionsdagens valutakurs. Skandias funktionella valuta är svenska kronor. Som approximation för transaktionsdagens valutakurs används vanligen periodens genomsnittskurs. Tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till SEK med balansdagens valutakurser. Icke-monetära poster i en utländsk valuta, som redovisas till historisk anskaffningskostnad, omräknas till transaktionsdagens valutakurs, medan icke-monetära poster i utländsk valuta som redovisas till verkligt värde, räknas om till valutakursen från den dagen det verkliga värdet fastställdes.

Valutakursdifferenser redovisas i resultaträkningen som valutakursvinster respektive valutakursförluster.

Tillgångar och skulder i självständiga utländska filialer omräknas till SEK med balansdagens valutakurser, medan resultaträkningarna räknas om till periodens genomsnittskurs. Omräkningsdifferenser påverkar inte resultatet, utan redovisas direkt mot eget kapital.

5. Försäkringsavtal och finansiella avtal – klassificering och unbundling

Enligt IFRS 4 ska avtal endera klassificeras som ett försäkringsavtal eller som ett finansiellt avtal. Avtal som innehåller en betydande försäkringsrisk klassificeras som försäkringsavtal och redovisas i enlighet med IFRS 4. Avtal som inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget klassificeras som ett finansiellt avtal och redovisas som ett finansiellt instrument i enlighet med IAS 39. För avtal som innehåller både en försäkringskomponent och en finansiell komponent och där möjlighet finns att värdera komponenterna separat finns enligt IFRS 4 en möjlighet att tillämpa "unbundling", vilket innebär att avtalet delas upp i en försäkringskomponent och en finansiell komponent i redovisningen.

Skandia utfärdar både försäkringsavtal och finansiella avtal. Försäkringsavtal är avtal i vilka Skandia åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringstagaren genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren eller annan förmånstagare om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa. Finansiella avtal är finansiella instrument som inte kan definieras som försäkringsavtal, eftersom de inte överför någon betydande försäkringsrisk från innehavaren till bolaget.

Vad gäller Skandias fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar, som i steg ett klassificeras som ett finansiellt avtal, är det möjligt att värdera den finansiella komponenten separat från försäkringskomponenten på ett tillförlitligt sätt. För att ge mer relevant finansiell information unbundlar Skandia dessa avtal och redovisar den finansiella komponenten och försäkringskomponenten som om de vore separata avtal. Försäkringskomponenten klassificeras som ett försäkringsavtal och redovisas enligt 5.1. Den finansiella komponenten, som inbegriper

det finansiella instrumentet och relaterad tjänsteprocess, behandlas enligt de principer som gäller finansiella avtal, se 5.2. För de upplade avtalen, dvs de unbundlade avtalen, fördelas avgifter och kostnader som uppstår ur avtalet mellan försäkringskomponenten och den finansiella komponenten. Initiala avgifter och anskaffningskostnader fördelas utifrån förväntad framtida lönsamhet mellan komponenterna.

5.1 Försäkringsavtal

Som försäkringsavtal redovisas hälsoförsäkringsavtal och den upplade (unbundlade) försäkringskomponenten av fondförsäkringsavtalen.

(a) Värdering

Skandia gör en avsättning för förväntade framtida krav som uppstår men ännu inte utbetalats. Avsättningen görs enligt regelverket i av Skandias styrelse beslutade principer för reservsättning i Skandia Group Corporate Manual. Vid långfristiga åtaganden, t ex i avsättningen för sjukförsäkringsverksamhet, diskonteras skulden med en marknadsmässig räntesats, dock med beaktande av myndighetsföreskrifter och andra regelverk om hur diskontering får göras. Avsättningen redovisas i balansräkningen som "Oreglerade skador".

För avtal där försäkringsriskpremierna under en period är avsedda att täcka försäkringsersättningar under denna period, redovisas den andel av premierna som relaterar till risker som ännu inte förfallit på balansdagen som ej intjänade premier. Sådana avtal är till exempel försäkringskomponenten i fondförsäkringar och vissa livförsäkringar. Avsättningen redovisas i balansräkningen som "Ej intjänade premier och kvardröjande risker".

(b) Förlustprovning

På varje bokslutsdag utför Skandia en förlustprovning av förbindelser på sina försäkringsavsättningar för att säkerställa att det redovisade värdet på avsättningarna är tillräckligt högt upptaget med avseende på förväntade framtida kassaflöden. Då detta test utförs används de mest sannolika utfallen av beräknade framtida avtalade kassaflöden, samt skaderegleringskostnader och administrativa utgifter. Dessa kassaflöden diskonteras och jämförs med avsättningens redovisade värde. Alla underskott redovisas direkt i resultaträkningen.

(c) Intäktsredovisning

Premier för försäkringsavtal redovisas som inkomst när de förfaller till betalning. För avtal där försäkringsriskpremierna under en period förväntas täcka periodens försäkringsersättningar, redovisas dessa premier som intäkt proportionellt under denna period.

(d) Kostnadsredovisning

Kostnader för försäkringsavtal redovisas som kostnader när de uppstår, med undantag för provisioner och andra rörliga anskaffningskostnader som är relaterade till nya avtal och förnyelse av befintliga avtal. Dessa aktiveras som förutbetalda anskaffningskostnader. Principerna för att periodisera anskaffningskostnader för försäkringsavtal är desamma som principerna för att periodisera anskaffningskostnader för finansiella avtal, se avsnitt 5.2 (c).

Förändring av avsättningar för försäkringsavtal redovisas under kostnader i resultaträkningen. Utbetalda försäkringsersättningar redovisas som en kostnad vid betalning.

(e) Återförsäkring

Avtal som ingåtts mellan Skandia och återförsäkrare genom vilka bolaget kompenseras för förluster på avtal utfärdade av bolaget och som uppfyller klassificeringskraven för försäkringskontrakt som beskrivs i avsnitt 5, klassificeras som avgiven återförsäkring. Avtal som inte

uppfyller dessa krav klassificeras som finansiella tillgångar och skulder. Mottagen återförsäkring klassificeras på samma sätt som andra avtal, se avsnitt 5, och redovisas i enlighet med den klassificeringen.

För avgiven återförsäkring redovisas de förmåner som bolaget har rätt till enligt återförsäkringsavtalet som "Återförsäkrarnas andel av försäkringstekniska avsättningar" och "Depåer hos företag som avgivet återförsäkring". Fordringar på och skulder till återförsäkrare värderas på samma sätt som de belopp som är kopplade till återförsäkringsavtalet och i enlighet med villkoren för varje återförsäkringsavtal. Skulder inom återförsäkring är primärt premier som ska betalas för återförsäkringsavtal.

Skandia bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal varje kvartal. Om det finns objektiva omständigheter för att återförsäkringstillgången behöver skrivas ner minskar bolaget det redovisade värdet på återförsäkringstillgången till dess återvinningbara belopp och kostnadsför nedskrivningen i resultaträkningen.

Nedskrivning beräknas också med samma principer som används för finansiella tillgångar. Dessa principer beskrivs i avsnitt 9.

5.2 Finansiella avtal

Som finansiellt avtal redovisas den finansiella komponenten av fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar.

(a) Värdering

Finansiella avtal är finansiella förbindelser vars verkliga värde är beroende av de underliggande finansiella tillgångarnas verkliga värde. De klassificeras vid avtalets startpunkt som finansiella instrument till verkligt värde via resultaträkningen.

Värderingstekniker används för att fastställa verkligt värde vid avtalets början och på varje rapporteringsdag. Bolagets huvudsakliga värderingstekniker inbegriper alla faktorer som marknadsaktörer kan tänkas använda och baseras på observerbara marknadsuppgifter. Det verkliga värdet på finansiella skulder fastställs med hjälp av de aktuella värden som speglar det verkliga värdet på de finansiella tillgångar som finns i de värdepapper till vilka de finansiella skulderna är länkade, multiplicerat med antalet andelar som tillräknas försäkringstagaren på balansdagen.

Det initiala och efterföljande värderingsbeloppet för det finansiella åtagandet är dess verkliga värde. Om åtagandet innefattar en återköpsrätt är det verkliga värdet aldrig lägre än beloppet som betalas vid återköp.

Om, i en specifik portfölj, de förväntade framtida intäkterna är lägre än förväntade framtida rörliga kostnader, måste en avsättning för förluster för denna portfölj göras.

(b) Intäktsredovisning

Belopp som erhållits från och betalats till innehavarna av de finansiella avtalen redovisas över balansräkningen som insättningar eller uttag, och inkluderas inte bland premier och försäkringsersättningar i resultaträkningen.

Avgifter som debiteras för förvaltning av finansiella avtal intäktsförs i takt med att Skandia tillhandahåller förvaltningstjänster till innehavarna av de finansiella avtalen. Intäkten redovisas i resultaträkningen som premier respektive bland övriga tekniska intäkter. Dessa tjänster är tillhandahållna jämnt fördelade under avtalets livstid. Initiala avgifter, såsom den ej allokerade delen av premien, kommer därför att periodiseras som förutbetalda avgifter (DFI). I praktiken betyder det en linjär amortering över den förväntade löptiden för kontrakten. Amorteringen beräknas för grupper av kontrakt, men görs så att den speglar det mönster en kontrakt-för-kontrakt metod hade gett. Hänsyn tas till att kontrakt förtidslöses eller upphör vid dödsfall genom en "persistence"

factor". Sammantaget för en portfölj av kontrakt sker amorteringen därmed enligt en något exponentiell kurva, med högre belopp i början av löptiden och lägre belopp i slutet av löptiden, när färre kontrakt finns kvar i respektive portfölj.

(c) Kostnadsredovisning

Rörliga kostnader som direkt kan hänföras till tecknandet av nya finansiella avtal periodiseras. I Skandias fall är dessa kostnader till största delen rörliga anskaffningskostnader som betalas till bl a mäklare. Förutbetalda anskaffningskostnader resultatförs då Skandia redovisar motsvarande intäkt, vilket innebär att de följer samma mönster som tillhandahållandet av tjänsten. Förutbetalda anskaffningskostnader periodiseras precis som förutbetalda avgifter med en "persistence factor". Tillgången testas för nedskrivningsbehov varje redovisningsperiod för att säkerställa att avtalens förväntade framtida ekonomiska förmåner överstiger det redovisade värdet.

Alla andra kostnader, såsom fasta anskaffningskostnader och löpande förvaltningskostnader redovisas under den redovisningsperiod de inträffar.

6. Dotterföretag, intresseföretag och gemensamt kontrollerade företag

Dotterföretag är företag som står under ett bestämmande inflytande från Skandia. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas potentiella röstberättigade aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras.

Intresseföretag är de företag i vilka Skandia har ett betydande inflytande över finansiella och operativa strategier, men där något bestämmande inflytande inte föreligger, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet.

Joint ventures är sådana företag där Skandia utövar ett gemensamt bestämmande inflytande, vilket regleras genom kontrakt.

Aktier i dessa kategorier av företag värderas till anskaffningsvärde. Det redovisade värdet granskas vid varje balansdag för att bedöma om det föreligger någon indikation på en värdeminskning. Om sådan indikation finns, fastställs tillgångens återvinningsvärde. En nedskrivning görs när tillgångens eller dess kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen.

7. Fondförsäkringsavtal

(a) Investeringar som innehas för att täcka åtaganden för fondförsäkringsavtal och traditionella livförsäkringar

Dessa tillgångar består av placeringstillgångar för vilka fondförsäkringstagarna bär placeringsrisken och redovisas på en egen rad i balansräkningen ("Fondförsäkringstillgångar" respektive "Tillgångar för villkorad återbäring"). Investeringar till förmån för försäkringstagare som själva bär placeringsrisken för investeringen redovisas till verkligt värde. Värdepapperna klassificeras som "verkligt värde via resultaträkningen" och redovisas till verkligt värde, med eventuell vinst eller förlust redovisad i resultaträkningen.

Förändringar i värdet på fondförsäkringar och traditionella livförsäkringar och motsvarande förändring av försäkringsåtaganden netto redovisas i resultaträkningen. Substansen i transaktionen är att värdeförändringarna helt och hållet tillhör försäkringstagarna. Därför anser Skandia att en nettoresultatredovisning underlättar för försäkringstagarna och andra intressenter att förstå transaktionerna och bedöma företagets resultat och framtida kassaflöde. Försäkringstillgångarna värderas till senaste köpkurs.

(b) Åtaganden för fondförsäkringsavtal

Försäkringstagarnas insättningar investeras i värdepapper valda av försäkringstagaren, och ett åtagande gentemot försäkringstagarna redovisas som en skuld. Skuldens storlek står i direkt förhållande till värdepappernas värdeutveckling och summan av premier som betalats in och utbetalningar som gjorts. Skulderna redovisas i kategorin "verkligt värde via resultaträkningen".

8. Andra finansiella instrument

Andra finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier, lånefordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. Bland skulder och eget kapital återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde motsvarande instrumentets verkliga värde med tillägg för transaktionskostnader för alla finansiella instrument förutom avseende de som tillhör kategorin finansiell tillgång som redovisas till verkligt värde via resultaträkningen, vilka redovisas till verkligt värde exklusive transaktionskostnader. Ett finansiellt instrument klassificeras vid första redovisningen utifrån i vilket syfte instrumentet förvärvades. Derivat-instrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde.

Finansiella instrument värderas löpande utifrån aktuell typ av tillgång eller skuld (se nedan). Realiserade vinster och förluster beräknas som skillnaden mellan bokfört värde och försäljningspris. Köp och försäljning av värdepapper och valutor redovisas per affärsdagen, dvs dagen då transaktionen utfördes. Fordran på/skuld till motparten redovisas netto mellan affärsdagen och likviddagen under posten "Övriga fordringar" eller "Övriga skulder" om clearing sker via ett clearinginstitut. Om så inte är fallet redovisas betalningen brutto under posten "Övriga fordringar" eller "Övriga skulder". Värdering av respektive tillgångsslag beskrivs nedan. Tillgångar värderas till köpkurs och skulder till säljkurs.

(a) Lånefordringar och kundfordringar

Lån som utgör investeringar redovisas till upplupet anskaffningsvärde med avdrag för eventuell nedskrivning. Varje fordran värderas individuellt. Lån redovisas på likviddagen initialt till anskaffningsvärdet inklusive transaktionskostnader. Det initiala värdet på likviddagen representerar lånets verkliga värde.

Erhållen ränta på lån och förändringar av upplupet anskaffningsvärde redovisas som ränteutgifter. Ränteutgifter allokeras till den period som de hänförs till enligt effektivräntemetoden. Lån avförs från balansräkningen när de är förutbetalda eller inlösta.

Kundfordringar redovisas till det belopp som förväntas inflyta efter avdrag för osäkra fordringar som bedömts individuellt. Kundfordringars förväntade löptid är kort, varför värdet redovisats till nominellt belopp utan diskontering. Nedskrivningar av kundfordringar redovisas i rörelsens kostnader.

Kassa och bank består av kassabalans och avistainlåning. Posten innefattar också medel som utgör en del i transaktioner mellan försäkringstagare och fondförvaltare. Likvida medel inkluderar kassa och bank samt checkräkningskrediter.

(b) Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål

Investeringar som innehas för handelsändamål redovisas till verkligt värde, med resulterande vinst eller förlust redovisad i resultaträkningen. Med verkligt värde avses försäljningsvärdet på balansdagen utan avdrag för förväntade försäljningskostnader. För aktier och obligationer noterade på en auktoriserad fondbörs eller aktiemarknad är försäljningsvärdet normalt köp-/säljkurs på balansdagen. Alla värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Icke-noterade aktier redovisas till verkligt värde enligt de värderings-

principer som tillämpas av branschorganisationer i Europa och USA (EVCA). För icke-noterade aktier vars verkliga värde inte kan bestämmas med säkerhet, värderas aktierna till anskaffningskostnad.

Alla derivat redovisas till verkligt värde. Derivat värderas individuellt. Principen för att redovisa vinst eller förlust beror på om derivatet är specificerat som säkringsinstrument och, om så är fallet, beskaffenheten hos den post som säkras (se nedan). Vinster och förluster på derivat som inte är säkringsklassificerade redovisas i resultaträkningen.

Verkligt värde på valutoptioner beräknas med hjälp av Black & Scholes-modellen och på räntederivat genom diskontering av framtida kassaflöden. Verkligt värde för valutaterminer erhålls från officiella marknadsnoteringar.

(c) Andra finansiella skulder

Räntebärande skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde. Räntekostnader allokeras till den period de tillhör.

Lånekostnader kostnadsförs i resultaträkningen i den period de hänförs till. Skandia aktiverar inte lånekostnader som en del av tillgångens anskaffningskostnad.

Leverantörsskulder och andra kortfristiga skulder med kort löptid redovisas till nominellt belopp utan diskontering.

9. Nedskrivning av tillgångar

Det redovisade värdet av Skandias tillgångar granskas vid varje balansdag för att bedöma om det föreligger någon indikation på en värdeminskning. Om sådan indikation finns, fastställs tillgångens återvinningsvärde, vilket är det högre av nettoförsäljningsvärdet och nyttjandevärdet. Vid bedömning av nyttjandevärde diskonteras förväntade framtida kassaflöden till nuvärde med en diskonteringsränta före skatt, som speglar aktuella marknadsvärderingar av tidsjusterat penningvärde och de specifika riskerna för tillgången för vilken förväntade framtida kassaflöden ännu ej justerats. En nedskrivning görs när tillgångens eller dess kassagenererande enhets redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Nedskrivningar kostnadsförs i resultaträkningen.

En nedskrivning återförs om det både finns bevis på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av det nedskrivna beloppet. Återföringen ökar tillgångens redovisade värde. Det redovisade värdet får inte överstiga det värde som redovisats, efter avskrivningar, ifall en nedskrivning aldrig gjorts.

Tillgångar som undantas från denna princip är dels finansiella tillgångar som redovisas till verkligt värde över resultaträkningen, se avsnitt 8, och dels uppskjutna skattefordringar, se avsnitt 17.

10. Inventarier

Inventarier redovisas till anskaffningsvärdet med avdrag för ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den förväntade nyttjandeperioden. Förväntad nyttjandeperiod för inventarier varierar mellan tre och fem år.

Vinst eller förlust vid avyttring eller utrangering av en tillgång fastställs som skillnaden mellan försäljningsintäkterna och tillgångens redovisade värde och redovisas i resultaträkningen.

11. Eget kapital

Bundet eget kapital utgörs av aktiekapital och överkursfond. Övrigt eget kapital klassificeras som fritt eget kapital.

12. Koncernbidrag

Skattelagstiftningen i Sverige medger att koncernbidrag under vissa förutsättningar lämnas mellan svenska aktiebolag med avdragsrätt

för givaren respektive skattskyldighet för mottagaren. I enlighet med uttalande från Rådet för finansiell rapportering, UFR 2, redovisas koncernbidrag efter dess ekonomiska innebörd. Det innebär att koncernbidrag som lämnats och erhållits i syfte att minimera koncernens totala skatt redovisas direkt mot balanserade vinstmedel efter avdrag för dess aktuella skatteeffekt.

13. Bokslutsdispositioner och obeskattade reserver

Svensk skattelagstiftning ger företag möjlighet att genom avsättningar till obeskattade reserver minska årets beskattningsbara inkomst. Förändringar av obeskattade reserver redovisas enligt svensk praxis över resultaträkningen i enskilda bolag under rubriken "Bokslutsdispositioner". I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken "Obeskattade reserver", av vilka 26,3 procent kan betraktas som uppskjuten skatteskuld och 73,7 procent som bundet eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden kan beskrivas som en räntefri skuld med en icke fastställd löptid.

Obeskattade reserver kvittas i förekommande fall mot skattemässiga förlustavdrag eller blir föremål för beskattning när de löses upp. Vid en soliditetsbedömning kan det totala värdet av de obeskattade reserverna anses vara riskkapital, eftersom eventuella förluster i stor utsträckning kan täckas genom upplösning av obeskattade reserver utan att skatt utgår.

14. Försäkringstekniska avsättningar (FTA)

Vid beräkning av samtliga försäkringstekniska avsättningar har regelverket i "Skandia Group Policy for Technical Provisions" följts.

Avsättningarna för premiebefrielseförsäkring är beräknade med hjälp av en diskonteringsränta som bestäms enligt marknadsmässiga principer. Hånsyn har också tagits till Finansinspektionens föreskrift FFFS 2008:23 om val av räntesats för att beräkna livförsäkringsavsättningar och vissa andra försäkringstekniska avsättningar. De antaganden, förutom räntan och ett antagande om värdesäkring av försäkrade förmåner, som används i beräkningen är en avvecklingsfunktion skattad på grundval av tidigare erfarenhet av denna affär. Beräkningen följer vedertagna formler och svensk praxis.

De försäkringstekniska avsättningarna för gruppolycksfall och sjukvårdsförsäkringar är beräknade med hjälp av trianguleringsmetoder kombinerade med medelskadeteknik, metoder som är accepterad praxis inom skadeförsäkring sedan lång tid, och rekommenderas av aktuarieföreningar generellt både i Europa och USA. Ingen diskontering av dessa reserver görs pga skadeutbetalningarnas korta medelduration.

De osäkerheter som finns i uppskattningarna är hanterade på försiktigt vis i överensstämmelse med god redovisningssed. Ett exempel på denna försiktighetsprincip är att en ofullständigt rapporterad skada upptas till sitt maximala värde i beräkningen.

IBNR-avsättningarna avser inträffade men ännu inte rapporterade skador. Erfarenhetsmässigt vet man att många skador har en eftersläpning i anmälingarna. IBNR-beräkningen görs med hjälp av flera varianter av den s.k. chain-ladder-metoden av antal anmälda skador, hittills utbetald ersättning mm. Beräkningsvarianterna jämförs och jämkas ihop till en gemensam antalskattning, varefter reserven bestäms under antagandet att de okända skadorna har samma medelskadekostnad som de kända.

De försäkringstekniska avsättningarna för ej intjänade premier kan vara av följande tre typer:

- "Åkta" ej intjänad premie

I de fall riskpremier betalas till försäkringsbolaget långt före förfall bör en premieperiodisering göras, dvs. en avsättning görs för överskjutande belopp och löses upp i den period premien förfaller. Eftersom

bolaget till övervägande del tillämpar månadspremier har ingen avsättning gjorts i bokslutet för 2008. Regelbundet sker kontroller av att behovet av avsättningar av denna typ är immateriell.

- S.k. aktivreserver

Premiebefrielseförsäkringen meddelas till en utjämnad premie. En beräkning görs av behovet av periodpremie och överskjutande del av inbetald premie avsätts för framtiden. På samma sätt upplöses avsättningen för de försäkrade vars premiebehov överstiger den uttagna utjämnade premien. På detta sätt kommer premieintäkten att bestå av en riskpremie uttagen enligt en åldersdifferentierad tariff. Beräkningstekniken följer svensk praxis.

- Avsättning för kvardröjande risker

För försäkringsavtal med otillräcklig riskpremie jämfört med premiebehovet görs en försäkringsteknisk avsättning för kvardröjande risker, ett s.k. nivå-tillägg. Avsättningen löses upp i takt med att premien förfaller.

15. Andra avsättningar

Avsättningar redovisas i balansräkningen när bolaget har en förpliktelse (legal eller informell) på grund av en händelse som har inträffat och när det är troligt att ett utflöde av resurser kommer krävas för att reglerna för pliktelsen och det beloppet kan uppskattas tillförlitligt.

16. Intäktsredovisning

Skandias redovisningsprinciper för intäkter och kostnader från försäkringsavtal redovisas i avsnitt 5.1. Motsvarande redovisning för finansiella avtal återfinns i avsnitt 5.2.

Intäkter utgörs av det verkliga värdet av ersättningar som erhållits eller fordras för tjänster som tillhandahållits i den ordinarie affärsverksamheten. Intäkter redovisas enligt följande:

Ränteintäkter periodiseras över tiden, baserat på det utestående kapitalbeloppet och den tillämpliga effektiva räntesatsen, vilket är den räntesats som exakt diskonterar de uppskattade framtida inbetalningarna under den finansiella tillgångens förväntade löptid till den finansiella tillgångens redovisade värde. Utdelning från investeringar redovisas när aktieägarnas rätt att erhålla betalning har fastställts.

17. Skatter

(a) Aktuell skatt

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade per balansdagen. Aktuell skatt avser även skatt på koncernbidrag och justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder. Aktuell skatt utgår med 28 procent under räkenskapsåret 2008.

(b) Uppskjuten skatt

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden, baserat på temporära skillnader mellan redovisat och skattemässigt värde av tillgångar och skulder. Förlustavdrag som kan utnyttjas för att reducera senare års skattepliktiga överskott tillskrivs ett sådant värde att de motsvarar bolagets förväntade framtida skattepliktiga överskott de kommande tre åren.

Uppskjuten skatt beräknas med de skattesatser som förväntas gälla den period skulden betalas eller tillgången realiserar. Uppskjuten skatt har för räkenskapsåret 2008 beräknats med 26,3 procent. Uppskjutna skatteskulder/fordringar diskonteras inte.

Uppskjuten skatt debiteras eller krediteras i resultaträkningen, förutom i de fall då den är hänförlig till poster som debiteras eller krediteras direkt mot eget kapital, då även skatteeffekten redovisas mot eget kapital.

(c) Avkastningsskatt

Avkastningsskatt är inte en skatt på Skandias resultat, utan betalas av bolaget för sina försäkringstagares räkning. I Sverige betalar livförsäkringsbolag en avkastningsskatt som baseras på standardberäkningar av avkastningen på nettotillgångarna som förvaltas för försäkringstagarnas räkning. Kostnaden redovisas som en skattekostnad. Den intäkt som uppstår då försäkringstagarna debiteras denna skatt redovisas i resultaträkningen i posten "Övriga tekniska intäkter". Det finns en omedelbar koppling mellan den skatt som betalas och den kostnad som debiteras försäkringstagarna.

18. Pensioner

Skandia tillämpar reglerna i Tryggandelagen och Finansinspektionens föreskrifter för redovisning av pensioner. Tillämpning av Tryggandelagen är en förutsättning för skattemässig avdragsrätt. Reglerna i IAS 19 avseende förmånsbestämda pensionsplaner behöver därför inte tillämpas i juridisk person. För ytterligare information om pensioner, se not 45 "Upplysningar om pensioner".

19. Aktierelaterade ersättningar

Enligt IFRS 2 ska aktierelaterade ersättningar kostnadsföras. Kostnaden beräknas som marknadsvärdet för aktierna och optionerna vid datumet för tilldelning. Det verkliga värdet som fastställts vid tilldelningsdatumet för eget kapitalreglerade aktierelaterade ersättningar kostnadsföras linjärt över intjänandeperioden, baserat på Old Mutual-koncernens uppskattning av de aktier som slutligen intjänas. Intjäningsperioden är den period under vilken de anställda måste förbli anställda i Skandia för att deras aktier och optioner ska tjäna in. Även kostnader för sociala avgifter periodiseras över intjänandeperioden i enlighet med ett Uttalande från Rådet för finansiell rapportering: UFR 7 "IFRS 2 och sociala avgifter för noterade företag". För ytterligare upplysningar om aktierelaterade ersättningar, se not 44 "Medeltal anställda samt löner och ersättningar", avsnitt VI.

20. Leasing

Som leasingtagare har Skandia endast operationella leasingavtal och inga finansiella leasingavtal. Belastningen i resultaträkningen för ett operationellt leasingavtal är hyreskostnaden under redovisningsperioden, redovisad linjärt över den aktuella leasingperioden.

21. Kassaflödesanalys

IAS 7 "Kassaflödesanalys", tillämpas med de anpassningar som är nödvändiga med hänsyn till Skandias verksamhet. Vid upprättande av kassaflödesanalysen har i kassaflödet från den löpande verksamheten nettoredovisning skett av förändringar av försäkringstekniska skulder, åtaganden för fondförsäkringsavtal och motsvarande placeringar. En nettoredovisning visar bättre de kassaflöden som tillfaller Skandia.

Investeringar i placeringstillgångar är en integrerad del av verksamheten då inflöden i försäkringsverksamhet till stor del måste placeras enligt rörelsereglerna.

Förändringen av placeringstillgångar, vilka inte används direkt i rörelsen, redovisas under rubriken "kassaflöde från investeringsverksamheten".

Som likvida medel redovisas banktillgodohavanden efter avdrag för checkkrediter vilka i balansräkningen redovisas som lån. I likvida medel ingår medel som utgör en del i transaktioner mellan försäkringstagare och fondförvaltare. Kortfristiga placeringar ingår ej i likvida medel utan redovisas som placeringstillgångar.

Not 2 Riskanalys

Inledning

Skandias verksamhet ger upphov till ett brett spektrum av risker som potentiellt kan påverka bolagets rörelseresultat och ekonomiska ställning. Inom Skandias fondförsäkrings- och sjukvårdsförsäkringsverksamhet finns riskmoment bl a i form av försäkringsrisker. Därutöver förekommer risker som är hänförliga till människor, processer och system, så kallade operativa risker. Vissa risker i verksamheten elimineras, andra begränsas och vissa risker accepteras. Oavsett vilken strategi som gäller vid hantering av risker är det av yttersta vikt att alla risker i verksamheten hanteras och kontrolleras på ett effektivt sätt.

Risker i finanskrisens kölvatten

Under 2008 gick börsen ned 42 procent vilket påverkade Skandia på flera olika sätt. Skandia har låg risktolerans, i synnerhet när det gäller finansmarknadsrisker, och har därför en affärsmodell i huvudsak baserad på försäkring där försäkringstagaren bär placeringsrisken. Skandia har dock en exponering för finansmarknadsrisk genom avgiftsstrukturen i försäkringarna. Händelser i omvärlden såsom när emittenter går i konkurs eller att media fokuserar på finansmarknaden på ett negativt sätt, gör att aktörerna på sparmarknaden blir mer observanta på finansmarknadsrisker, framförallt likviditets- och kreditrisker, så även Skandia.

Nedanstående riskredovisning motsvarar anvisningarna i IFRS 7 och IFRS 4.

Riskstrategi

Skandias riskstrategi bygger på hänsyn till två intressenter; Skandias kunder och aktieägare. Genom åtgärder som syftar till att skydda kundernas och aktieägarnas intressen tillvaratas även andra intressenters intressen, såsom exempelvis Skandias medarbetares.

När det gäller kundrisken är Skandias målsättning att med hög grad av säkerhet garantera utfästelser som gjorts mot kunder och att uppfylla kundernas rimliga förväntningar. Kundrisken hanteras bl a genom försäkringstekniska avsättningar och en tillräcklig kapitalbas samt genom en sund governancestruktur i bolaget. Gentemot kund arbetar Skandia aktivt med att informera och föreslå lämpliga åtgärder för att kunderna ska kunna hantera sitt försäkringskapital på ett förståndigt sätt.

Andra risker, utöver finansmarknadsrisker, hanteras aktivt med avsikt att dels reducera förväntat negativt utfall och dels hålla föga troliga men möjliga utfall inom givna toleransramar. Skandia utgår från att dess aktieägare självständigt kan hantera de viktigaste finansiella riskerna, som marknads- och valutavolatilitet, exempelvis genom säkringsåtgärder eller diversifiering i syfte att uppnå sina egna önskade exponeringar.

Organisationen av Skandias interna kontroll

Skandias styrelse ansvarar för den övergripande styrningen och kontrollen av alla risker i Skandia, såväl affärsmässiga risker som verksamhetsrisker. Detta sker bl a genom principer och policies. Styrelsens revisionskommitté, som är ett utskott till Skandias styrelse, ansvarar för att granska riskhanteringen och regelefterlevnaden inom Skandia enligt vad som närmare framgår av "Instructions for the Audit Committee" beslutad av styrelsen.

Skandias VD har den samlade bilden av Skandias risker och företags regelefterlevnad samt ansvarar för att säkerställa att riskerna i Skandia rapporteras, hanteras och eskaleras samt för att vid behov ge stöd till verksamheten beträffande riskhantering. Skandias VD ska även koordinera all riskrapportering samt uppföljning av regelefter-

levnad (compliance) som görs i Skandia. Skandias VD har delegerat utförandet av dessa uppgifter till en Chief Risk Officer ("CRO"). I CRO:s ansvar ingår att analysera riskerna och verksamhetens regelefterlevnad samt vid behov ifrågasätta den operativa ledningens bedömningar samt rapportera till VD och styrelse. En business controlenhet som bland annat har som arbetsuppgift att kvantitativt värdera de risker som förekommer i verksamheten (inklusive beräkningar av ekonomiskt kapital och riskmätning). En riskkommitté finns, vars syfte är att övervaka och analysera riskerna i verksamheten. Chefaktuarien i Skandia ansvarar för kontroll av försäkringsrisker.

Skandias internrevision, Internal Audit, är direkt underställd styrelsen och är organisatoriskt separerad från Skandias verksamhet. Deras ansvar är att utföra en oberoende granskning och tillsyn av både de operativa enheterna och den interna kontrollen (risk- och compliancefunktionerna). Externrevision är tillsatt av bolagsstämman och ska uppfylla vissa behörighetskrav. Externrevision utför en extern oberoende granskning.

Riskansvar inom Skandia

Skandia använder sig av Old Mutuals decentraliserade modell för hantering och kontroll av risker. I denna modell kompletteras formella strukturer för god styrning med en modell för god styrning av risker och regelefterlevnad som baseras på "tre försvarslinjer".

Modellen skiljer mellan funktioner som äger risk och regelefterlevnad samt hanterar dessa (första linjen), funktioner för övervakning av risker och regelefterlevnad (andra linjen) och funktioner för oberoende granskning och tillsyn (tredje linjen). Skandia tillämpar Old Mutuals riskmodell enligt vad som framgår nedan.

	Verkställande		Ej verkställande
	Första linjen	Andra linjen	Tredje linjen
Vad som täcks in	- Strategi - Ledningens attityd - Förhållningsregler/ risktolerans - Riskbedömning och undvikande av risk - Riskhantering och riskrapportering - Affärsrutiner som uppfyller kraven och riskmedvetenhet - Performance management	- Tydliga riskprinciper som är tydligt meddelade - Effektiva system för styrning och övervakning - Självständig risk- och regelefterlevnadsövervakning, kontroll och ifrågasättande - Bistå med rådgivande support	Oberoende intygande, granskning och tillsyn
Ansvar	Den affärsansvarige eller den som enligt interna/externa regelverk, befattningsbeskrivning eller arbetsuppgifter äger och hanterar risken, t ex: - Skandias styrelse - VD - Divisionsledning - Affärsledning - Alla chefsnivåer - Alla medarbetare	Den som enligt interna/externa regelverk, befattningsbeskrivning eller arbetsuppgifter ska kontrollera risken, t ex: - VD, divisionsledning, affärsledning, alla chefsnivåer - Specialistfunktioner; t ex finansdirektör, CRO, chefaktuarie, chefjurist, personalchef	- Intern revision - Extern revision - Styrelsens underkommitté för revision och risk

- I den första försvarslinjen fastställer styrelsen bolagets risktolerans, godkänner strategin för riskhantering och ansvarar för bolagets system för intern kontroll. Skandias VD har med stöd av ledningsgruppen det övergripande ansvaret för hantering av de risker som bolaget utsätts för. Ledningen och personalen bär det huvudsakliga ansvaret för riskhantering och regelefterlevnad, dvs ansvarar för att genomföra riskinventering (inklusive compliancerisker), att regelbundet rapportera och hantera risker och överträdelser av internt eller externt regelverk, samt att skriva och implementera policydokument, instruktioner och/eller riktlinjer anpassade till affärsenheten.
- Den andra försvarslinjen som utövar tillsyn vad gäller hantering av risker och regelefterlevnad består dels av ledningen (VD, ledningsgrupp och alla övriga chefer), och dels av Chief Risk Officers ("CRO:s")

och andra specialistfunktioner. Den andra försvarslinjen ansvarar för att rutiner, metoder och verktyg för hantering och kontroll av risker och regelefterlevnad finns tillgängliga. Andra försvarslinjen utför även stödande arbetsuppgifter vid behov såsom utbildning, workshops, information och rådgivning. Andra försvarslinjen får dock aldrig utföra tjänster eller bedriva verksamhet som de själva övervakar.

- Funktionerna i den tredje försvarslinjen ska tillhandahålla en oberoende objektiv försäkran till styrelsen avseende effektiviteten av bolagets riskhantering, riskkontroll och regelefterlevnad. Detta hanteras av Skandias interrevision, av styrelsens Revisionskommitté samt av de externa revisorerna.

Under 2008 skedde en översyn av riskhanteringen i Skandia i syfte att ytterligare utveckla arbetet med identifiering, hantering och analys av i bolaget förekommande risker. Vidare arbetades ett ramverk fram för risk- och compliancearbetet inom Skandia som kommer att antas av styrelsen i början av 2009. Syftet med ramverket är att tydliggöra roller, ansvar och rapporteringskrav.

För att ytterligare säkra upp oberoendet gentemot första försvarslinjen för den Nordiska verksamheten har Skandia från den 1 januari 2009 centraliserat alla risk- och compliancefunktioner. Utöver säkerställandet av oberoendet förväntas centraliseringen leda till en effektivare översyn, kontroll och support då alla enheter ska arbeta enligt en och samma modell plus att kunskapsöverföringen blir lättare och mer naturlig.

Skandias risktolerans

Skandias risktolerans, dvs hur stora risker Skandia kan acceptera ska anges i Skandias Corporate Manual. Risker eller händelser som överstiger överenskomna nivåer ska identifieras och rapporteras. Åtgärdandet av dessa risker och händelser är underkastade ledningsgruppens och revisionsgruppens övervakning. Under 2008 inleddes ett arbete med att fastställa och beskriva Skandias riskapit.

Riskmätning

Känslighetsanalys – Skandia beräknar känslighetsanalyser kvartalsvis. I dessa analyser sammanvägs effekterna av förändringar i antaganden i fråga om övervärden i försäkringsbestånd och nuvärdet av nytecknad affär. Analyserna visar känsligheten i övervärdena för nyckelparametrar med avseende på finansmarknads-, försäkrings- och kundbeteendebeskrivningar, vilka är en integrerad del av Skandias verksamhet.

Ekonomiskt kapital – Skandia mäter kundrisker genom ett så kallat ekonomiskt kapital som använder följande nyckelbegrepp:

- Erforderligt ekonomiskt kapital: det belopp som krävs för att säkerställa utfästelser gentemot kunder med en önskad hög grad av säkerhet.
- Tillgängligt ekonomiskt kapital: det belopp som finns tillgängligt för att säkerställa utfästelser gentemot kunder, vilket i princip motsvarar företagets ekonomiska värde.

Skandia bestämmer om nivån på tillgängligt ekonomiskt kapital är tillräcklig genom att dels halvårsvis genomföra en analys av företagets huvudsakliga riskexponeringar och dels genom att beräkna erforderligt ekonomiskt kapital enligt den modell Old Mutual tillämpar.

Väsentliga risker i Skandias verksamhet

I Skandia bedrivs för närvarande fondförsäkringsverksamhet inklusive depåförsäkring samt tilläggsförsäkring som premiebefrielseförsäkring, viss skadeförsäkringsverksamhet (privatvård och olycksfall) samt råd-

givningsverksamhet. Därtill bedrivs med försäkrings- och rådgivningsverksamheten förknippade supporttjänster. Skandia tillhandahåller även sådana supporttjänster till andra bolag inom Skandiakoncernen. Verksamheten ger upphov till ett brett spektrum av risker som potentiellt kan påverka bolagets rörelseresultat och ekonomiska ställning. Vissa av dessa risker är naturliga följder av bolagets affärsstrategi och begränsas inte till något visst affärssegment. Andra risker, såsom försäkringsrisker är segmentspecifika.

De väsentliga riskerna i Skandias verksamhet beskrivs nedan. Denna kategorisering grupperar risker som analyseras på likartat sätt och för vilka likartade riskbegränsningsmetoder kan tillämpas inom Skandia.

Strategiska och politiska risker

Strategisk risk är risken att Skandias strategi är otillräcklig för att behålla Skandias position på marknaden eller olämplig i relation till verksamhetsmiljön eller tillgängliga resurser. Strategiska och politiska risker innefattar normalt risker för dåligt uppträdande på marknaden, felförsäljning, ändringar i skatteregler och annan lagstiftning, försämring av kreditvärdighet eller rykte och liknande risker.

Strategisk risk är kopplad till koncernens strategi och denna risk är därför i första hand en koncernrisk för Old Mutual-koncernen. Denna risk ska dock beaktas och hanteras även på bolags- och affärsenhetens nivå. Risken hanteras genom återkommande omprövning av strategin och genom processer för granskning, uppföljning och värdering av målen och riskerna i Skandias strategi. Även om det finns vissa riskbegränsande åtgärder att tillgå, är det ofta svårt att helt undvika dessa risker, som är oupplösligt förbundna med all affärsverksamhet.

Finansmarknadsrisker

Finansmarknadsrisk är risken att marknadsvärdet eller det framtida kassaflödet från ett finansiellt instrument fluktuerar på grund av förändringar i marknadspriser och därmed påverkar Skandias resultat. Termen täcker både risken för förlust och möjligheten till vinst.

Det finns tre huvudtyper av marknadsrisker:

- valutakursrisk, som avspeglar variationer i valutakurserna
- ränterisk, som avspeglar variationer i marknadsräntesatserna
- aktiekursrisk, som avspeglar variationer i kurserna på aktier och aktierelaterade instrument (t ex investeringsfonder)

Skandias framtida intäkter består till stor del av avgifter från tillgångar under förvaltning. Dessa avgifter baseras på fondvärden och andra värdepapper och påverkas därför av deras värdeutveckling. Exempelvis påverkas värdet av fonder och depåer av både ränterörelserna och aktiemarknadens utveckling och det finns därför både ränterisker och aktiekursrisker i Skandias framtida kassaflöden. Dessa kassaflöden utgör en del av de utdelningsbara vinster som ligger till grund för *embedded value*¹⁾. Skandia säkrar inte kassaflödesrisker hänförliga till volatiliteten i kundernas innehav eller den volatilitet som uppkommer på grund av valutakursförändringar.

Skandia är exponerat för marknadsrisker vid köp och försäljningar av fondandelar eller andra finansiella instrument som sker till följd av försäkringstagares handel i försäkringsverksamheten. Den valutakursrisk som detta leder till säkras. Ränte- och aktiekursriskerna är begränsade.

Marknadsrisker i form av optioner förekommer i vissa försäkringskontrakt men i liten utsträckning. På grund av inriktningen av Skandias verksamhet är dessa risker av liten betydelse för aktieägarna. Riskhantering i form av kontroller utövas med avseende på dessa risker.

¹⁾ Embedded value är summan av eget kapital inom fond- och livförsäkring och övervärden i försäkringsbestånd.

Försäkringsrisker

De rena försäkringsriskerna är kopplade till faktorer som olycksfall, dödlighet, lång levnad och sjuklighet. Försäkringsriskerna överförs från försäkringstagarna till bolaget. Riskerna kan uppstå av olika skäl, från naturliga statistiska variationer via felaktiga uppskattningar till politiska eller socioekonomiska faktorer som inte kunnat förutses.

Riskerna för bolaget består i att utvecklingen blir en annan än den bolaget antagit i sina beräkningar.

Detta hanteras genom regelbunden uppföljning av skadeutfall och vid behov omprövning av tillämpade antaganden vid premiesättning och beräkning av avsättningsbehov för inträffade skador. Sjukrisker är till exempel till viss del konjunkturberoende, dvs omvärldsfaktorer som Försäkringskassans praxis spelar in i skadeutfallet. Även dödlighetsutvecklingen i samhället och i försäkrat bestånd studeras fortlöpande.

Försäkringsavtalen är skrivna så att framtida förändringar av tillämpade antaganden är tillåtna, även om förändringen kan komma att leda till premieändringar.

Skandia har en restriktiv hållning till försäkringsrisker och har ett regelverk som syftar till att begränsa försäkringsrisken för egen räkning. Både sjuklighetsrisker och dödlighetsrisker återförsäkras när risken i ett enskilt försäkringskontrakt överstiger en i kontraktet angiven gräns. Den riskförsäkringsaffär som nytecknas idag omfattar främst premiebefrielsrisker, dvs sjukrisker. Avtalen tecknas med individuella kunder i samband med tjänstepensionssparande i Sverige. Moturvalsrisken vid tecknande av avtal innehållande försäkringsrisk är låg, eftersom riskmomentet inte kan väljas utan motsvarande sparande.

Skandia meddelar undantagsvis även återförsäkring i ett fåtal avtal till bolag som är eller har varit medlemmar i Skandiakoncernen.

Tabellen nedan visar i vilken utsträckning Skandia täckt sina försäkringsrisker genom återförsäkring.

RISKÅTERFÖRSÄKRING

Försäkringsåtaganden	2008	2007
Total exponering	1 707	1 667
Återförsäkrad exponering	-1 097	-984
Ej återförsäkrad exponering	610	683

När dödsfall inträffat har försäkringsfallet som regel slutreglerats inom en eller ett par månader från dödsfallet. För premiebefrielseskador som regleras med periodisk utbetalning under hela den tid som sjukfallet pågår är osäkerheten till en början större om skadans exakta storlek. Reservsättningen baseras på erfarenhetsmässigt bestämda antaganden och en ny individuell beräkning för varje skada görs månadsvis. Efter cirka två års sjuktid är det enkelt att prediktera en skadas återstående totala skadekostnad.

Åtagandena förvaltas genom en durationsmatchad obligationsportfölj och granskas av en särskild kommitté som löpande följer förändringar i utvecklingsmönstret. Skadornas duration visas i tabell nedan.

DURATION

	< 1 år	1-5 år	>5 år	Totalt
Skadereserver	13 %	43 %	44 %	100 %

Hantering av kreditrisk, marknadsrisk och likviditetsrisk i samband med försäkringsrisk följer beskrivningarna under dessa rubriker.

Solvensrisk

Solvensrisken är risken att bolaget inte förmår infria sina åtaganden mot försäkringstagarna. Skandia hanterar solvensrisken genom att ha en låg risktolerans, dvs genom att Skandia har en affärsmodell huvudsakligen baserad på försäkring där försäkringstagaren bär placeringsrisken, genom att beakta solvenskostnader i ekonomiska kalkyler, genom regelbundna solvensmätningar och genom utvecklingen av ett riskbaserat synsätt i verksamheten.

Risker orsakade av oförutsett kundbeteende

Kundbeteenderisk är risken att kunder t ex återköper eller flyttar sina försäkringsavtal eller upphör att betala premier för sina avtal med Skandia i en utsträckning som inte har förutsetts. Allmänt sett kan kundåtgärder som återköp, förtida utbetalningar eller upphörda premiebetalningar orsaka likviditetsproblem och förlust av framtida intäkter eller räntor. Risken för otillräcklig likviditet kommenteras i avsnittet nedan om likviditetsrisker.

Kundbeteenderisker hanteras främst genom en medveten produkt-design. Därutöver företas aktiviteter avsedda att övertyga kunder att behålla sina kontrakt hos Skandia.

Många sparförsäkringsavtal kan helt eller delvis sägas upp före förfallodagen mot ett kontant återköpsbelopp. I viss utsträckning tycks riskerna för återköp samvariera med utvecklingen på finansmarknader eller arbetsmarknader. Risken för förluster av framtida intäkter hanteras utifrån förhållandena på den lokala marknaden. Ett exempel är att Skandia för fondförsäkringar tar ut en återköpsavgift av kunder och/eller distributörer som säger upp avtal i förtid.

Känslighet i nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden för förändringar i kundbeteende presenteras i avsnittet "Känslighetsanalys" nedan.

Operativa risker

Operativa risker uppkommer på grund av yttre händelser och att människor, processer och system kan svikta. De flesta områden kan beröras såsom; företagsledning, klagomål, kundservice, varumärken, marknadsföring, prissättning, solvens, kapitalförvaltning, brott mot tystnadsplikt, svag kostnads kontroll, obeaktade och ohanterade risker, finanssystem med tillhörande kontroller (inklusive dokumentation), hantering av större interna förändringar, användningen av IT i det dagliga arbetet, struktur och säkerhet på IT-området, interna och externa bedrägerier, fysisk säkerhet m.m.

Skandia hanterar operativa risker dels genom olika former av förebyggande åtgärder och säkerhetsarrangemang, dels genom beredskapsplanering som syftar till att hantera uppkomna situationer på ett så effektivt sätt som möjligt. Operativa risker i verksamheten ska årligen identifieras och mätas genom självutvärdering (self assessment). Vidare har Skandia ett system för rapportering av "hits and near misses", huvudsakligen för operativa risker. Syftet med detta system är att lära av erfarenheterna och på så sätt undvika liknande händelser i framtiden.

Effekter av operativa risker uppkommer vanligtvis i form av kostnader. Känslighet i nuvärdet av framtida förväntade kassaflöden för förändringar i kostnadsnivåer presenteras i avsnittet "Känslighetsanalys" nedan.

HR risker

HR-risk är risken att företaget inte har det humankapital som krävs för att upprätthålla affären. Detta kan innebära risken att företaget inte kan attrahera och behålla kompetenta resurser för att upprätthålla affären. Vidare kan det även vara en risk att företagskulturen inte överensstämmer med företagets mål eller att incitamentsstrukturen inte motiverar personalen. Det är respektive avdelningschef som ansvarar för att ta hand om sin personal på bästa sätt men det är Skandias HR-avdelning som, tillsammans med ledningen, skapar förutsättningar för detta genom metoder, verktyg men också genom att övergripande HR-strategi kopplas till övergripande företagsmål.

Kreditrisk

Kreditrisk (motpartsrisk) är risken att en motpart inte till fullo betalar förfallna belopp alternativt inte betalar vid överenskommen tidpunkt till Skandia och därigenom orsakar bolaget en förlust. Skandia expo-

neras för kreditrisk bland annat i samband med återförsäkring. Den huvudsakliga formen av kreditriskhantering är genom en bedömning av motpartens förmåga att uppfylla sitt åtagande. Kreditrisker hanteras i övrigt genom riktlinjer med tydligt fastställda gränser.

När det gäller investeringar i obligationer och derivat har Skandia tillämpat en konservativ placeringsstrategi som är begränsad i koncentration och kreditvärdighet. På liknande sätt använder Skandia, där det är möjligt, enbart sådana återförsäkrare som långsiktigt bedöms ha lägst A i kreditvärdighet av Standard & Poor's, eller motsvarande. Skandia exponeras för kreditrisker inom distributionsledet. Dessa risker är också såldiversifierade med lokala övre gränser för individuella exponeringar.

Fokus på motpartsriskerna har blivit starkare under det finansiella klimat som rådde under 2008.

Skandia exponeras för följande kreditrisker:

KREDITRISKEXPONERING^{1) 2)}

	2008	2007
Lån till företag		
Övrigt	3 218	2 468
Lån till kreditinstitut		
Bank	665	1 560
Obligationer		
Statsobligationer, kreditvärdighet AAA	2 455	2 120
Derivat		
Motpart med kreditvärdighet AA	—	4
Motpart med kreditvärdighet A	19	—
Återförsäkringsgivare		
Återförsäkringsgivare med kreditvärdighet A	1 129	1 002
Återförsäkringsgivare med icke fastställd kreditvärdighet	25	3
Banker		
Motpart med kreditvärdighet AA	15	9
Motpart med kreditvärdighet A	186	56
Motpart med icke fastställd kreditvärdighet	2	3
Summa	7 714	7 225

¹⁾ Kreditexponeringen anges som bokfört värde efter reservering för osäkra fordringar.

²⁾ Inga ställda säkerheter finns.

Likviditetsrisker

Likviditetsrisk är risken att Skandia får svårigheter att uppfylla finansiella åtaganden när dessa förfaller. Skandia exponeras för likviditetsrisker på flera områden, t ex;

- Finansiering av oväntat stora volymer av ny affär
- Inom fondförsäkring vid fondbyten
- Derivat

Skandia hanterar likviditetsrisken genom att varje verksamhet ska ha likviditetsstrategier för den dagliga hanteringen av likviditet i verksamheten, genom att i tillämpliga fall bestämma och löpande övervaka likviditetslimiter samt genom upprättandet av kontinuitetsplaner för likviditetsrisker.

På daglig basis hanteras riskerna i försäkringsverksamheten av Skandias Treasuryavdelning genom prognostisering och upprätthållande av kreditfaciliteter. Genom kreditfaciliteterna ges Skandia en bättre förutsättning att hantera oförutsedda likviditetsflöden. Kreditfaciliteterna sammanfattas i nedanstående tabell, vilken refererar till Standard & Poor's kreditvärderingssystem:

TILLGÅNGLIGA KREDITMÖJLIGHETER

Kreditgivares kreditvärdighet	2008	2007
AA	1 000	—
A	2 000	1 650

Vad gäller derivat uppstår en viss likviditetsrisk vid så kallade roll-overs. På liknande sätt som beskrivits ovan hanteras detta inom Treasury.

Följande tabell visar en förfallostruktur för finansiella åtaganden inom Skandia som är föremål för likviditetsrisker. Tabellen baseras på avtalade löptider.

LÖPTIDSANALYS

KONTRAKTUELLA FÖRFALLOTIDPUNKTER FÖR FINANSIELLA OCH FÖRSÄKRINGSTEKNISKA ÅTAGANDEN SOM ÄR EXPONERADE FÖR LIKVIDITETSRIKTER 2008

	< 1 år	1-5 år	> 5 år	Summa
Derivat	61	—	—	61
Avsättningar för försäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	30 454	7 560	33 832	71 846
Försäkringstekniska avsättningar	593	558	556	1 707
Skulder avseende direkt försäkring	267	—	—	267
Skulder avseende återförsäkring	20	—	—	20
Övriga lån	288	—	—	288
Övriga skulder	4 686	—	—	4 686
Summa	36 369	8 118	34 388	78 875

Tillgångar som täcker ovanstående skulder finns på balansräkningens tillgångssida. Dessutom finns outnyttjade kreditlinor, se vidare not 26.

Placeringstillgångar som skall täcka Försäkringstekniska avsättningar har följande förfallotidpunkter 2008

	< 1 år	1-5 år	> 5 år	Summa
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	543	813	812	2 168

LÖPTIDSANALYS

KONTRAKTUELLA FÖRFALLOTIDPUNKTER FÖR FINANSIELLA OCH FÖRSÄKRINGSTEKNISKA ÅTAGANDEN SOM ÄR EXPONERADE FÖR LIKVIDITETSRIKTER 2007

	< 1 år	1-5 år	> 5 år	Summa
Förlagslån	—	—	—	—
Derivat	—	32	—	32
Avsättningar för försäkringar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisk	38 241	8 730	47 396	94 367
Försäkringstekniska avsättningar	522	578	567	1 667
Skulder avseende direkt försäkring	270	—	—	270
Skulder avseende återförsäkring	21	—	—	21
Övriga lån	618	218	2 242	3 078
Övriga skulder	2 524	—	—	2 524
Summa	42 196	9 558	50 205	101 959

Placeringstillgångar som skall täcka Försäkringstekniska avsättningar har följande förfallotidpunkter 2007

	< 1 år	1-5 år	> 5 år	Summa
Marknadsvärde inklusive upplupen ränta	841	615	1 052	2 508

Compliancerisker

Compliancerisk är risken att Skandia inte följer lagar, föreskrifter och interna regler som reglerar hur Skandias verksamhet ska bedrivas, vilket ytterst kan medföra olika typer av myndighetssanktioner eller finansiell förlust. Hantering av denna risk sker inom varje enhet i Skandia och följs upp regelbundet av oberoende Risk- och compliancefunktionerna.

Känslighetsanalys

Under 2008 har Skandia infört förändringar i sin rapportering av embedded value. Från och med 2008 följer Skandia de principer för MCEV-beräkning (Market Consistent Embedded Value) och resultatuppföljning som Old Mutual föreskriver. Rapporteringen används internt som den huvudsakliga metoden för att mäta utfallet av verksamheten. MCEV utgör även basen för de känslighetstester som utförs.

MCEV består av de redan redovisade kostnaderna och intäkterna i form av redovisat eget kapital (Adjusted Net Worth, "ANW") samt av förväntade diskonterade framtida kassaflöden, (Value of Business In Force, "VBIF"). För en mer utförlig beskrivning av MCEV hänvisas till CFO Forums dokument *Market Consistent Embedded Value (MCEV) Principles* © and associated *Basis for Conclusions*, vilket finns tillgängligt på www.cfoforum.nl.

De förväntade flödena i VBIF bygger på antaganden om bland annat annullationsfrekvensen av kontrakten, avgifter, fondhanterings- och övriga kostnader, provisioner till distributörer och dödlighetsfrekvens. Avkastningen på försäkringstagarnas placeringar, inflationen och diskonteringsräntorna baseras på gällande riskfri marknadsränta.

MCEV utgörs av summan av redovisat eget kapital för fond- och livförsäkring och övrvärden i försäkringsbestånd (VBIF). VBIF representerar nuvärdet av de förväntade framtida kassaflöden från ingångna avtal som ej ingår i redovisat eget kapital.

Nyteknad affär definieras som nya kontrakt tecknade under perioden. Värdet av nyteknad affär (Value of New Business, VNB) inkluderar värdet av förväntade framtida premier och förnyelser samt icke avtalade kontraktsförändringar, i den mån dessa rimligen kan förutses. Nyteknad affär innefattar även engångspremier i serie och sådana förändringar i försäkringsbeståndet som inte redan har tagits hänsyn till i VBIF-beräkningen.

Nedan presenteras resultaten av ett antal känslighetstest för VBIF och VNB. Känslighetstesten för de finansiella antagandena testar stegvis effekten av en ökning av först diskonteringsräntan, därefter avkastningen på aktier, avkastningen på obligationer och inflation.

- **Test A och B.** Här visas effekten av en ökning (A), dels en minskning (B) av de ingående ekonomiska antagandena med 1 procentenhet, jämfört med den som används för beräkning av VBIF, ANW och VNB. Ökningen respektive minskningen inkluderar antagandena för inflationen och diskonteringsräntan.
- **Test C och D.** Dessa tester visar på effekten av dels en momentan uppgång (C), dels en momentan nedgång (D) på aktiemarknaderna per den 31 december 2008. Effekten uppstår till största del genom

nivåförändringen i framtida fondbaserade avgifter. Testerna beaktar inte någon motsvarande ned- eller uppgång på obligationsmarknaden. Testerna är inte relevanta för VNB, varför endast effekten på MCEV visas.

- **Test E.** Denna test visar effekten av att annullationsfrekvensen är 10 procent lägre än vad som antagits, det vill säga ett antagande om 10 procent per år ändras till 9 procent per år i detta test.
- **Test F.** Detta test visar effekten av en minskning av de löpande interna administrationskostnaderna med 10 procent. Om den löpande framtida administrationskostnaden antas till 50 per år för en produkt (och ökar med inflationen) innebär test F att kostnaden antas till 45. Externa provisionskostnader är förutbestämda och ingår sålunda inte i detta test.
- **Test G och H.** Detta test visar effekten av en minskning av antagandena för dödlighetsfrekvenserna med 5 procent. I test G visas effekten av sänkta antaganden för försäkringar med positiv risksumma och i test H visas effekten av motsvarande minskning av antagandena för försäkringar med negativ risksumma.
- **Test I.** Detta test visar effekten av en ökning av anskaffningskostnaderna med 10 procent. Detta test påverkar således endast VNB.
- **Test J.** Det ekonomiska kapitalet som ligger till grund för kostnaden av icke hedgningsbara risker i MCEV har beräknats med ett 99,5 procent konfidensintervall över ett års tidshorisont. I detta test har kostnaden för icke hedgningsbara risker ökat i och med att konfidensnivån ändrats till 99,93 procent.
- **Test K.** Testet visar diversifieringseffekter mellan hedgningsbara och icke hedgningsbara risker i riskkapitalkravet.

KÄNSLIGHET FÖR ÄNDRINGAR I ANTAGANDEN

KSEK	MCEV	Procentuell förändring	VNB	Procentuell förändring	ANW (Req cap)	Procentuell förändring	ANW (Free surplus)	Procentuell förändring
Utgångsläge	11 092 907		383 316		707 836		450 316	
A: 1% ökning av ekonomiska antaganden	-333 235	-3,0%	-16 551	-4,3%				
B: 1% minskning av ekonomiska antaganden	357 404	3,2%	11 985	3,1%				
C: 10% ökning av tillgångar	518 559	4,7%	—	—	-18	-0,003%	-11	-0,003%
D: 10% minskning av tillgångar	-518 214	-4,7%	—	—	18	0,003%	11	0,003%
E: 10% minskning av annullationsantaganden	323 551	2,9%	76 490	20,0%				
F: 10% minskning av interna administrationskostnader	392 132	3,5%	22 840	6,0%				
G: 5% minskning av dödlighetsantaganden för positiv risksumma	36 936	0,3%	6 673	1,7%				
H: 5% minskning av dödlighetsantaganden för negativ risksumma	9	0,0%	10	0,0%				
I: 10% ökning av anskaffningskostnader	—	—	-17 305	-4,5%				
J: Kapitalkrav med riskkapitalkrav baserat på ett 99,93% konfidensintervall	-125 772	-1,1%	-10 952	-2,9%				
K: Kapitalkrav inklusive diversifieringseffekter mellan hedgningsbara och icke hedgningsbara risker	122 406	1,1%	10 659	2,8%				

Kapitalkrav

Kapitalförvaltningens inriktning, styrning och mandat styrs av Skandias investeringspolicy som är ett avsnitt av Skandia Group Corporate Manual. Uppföljning av skuldtäckning, utfall och risk hanteras i särskild kommitté i Skandia. Uppföljning inklusive känslighetsanalyser tas fram och rapporteras kvartalsvis. Sammantaget präglas investeringsstrategin av Skandias genomgående låga riskaptit och risktolerans, varför kapitalet placeras försiktigt och med hänsyn tagen till de försäkrings- tekniska avsättningarnas förväntade framtida kassaflöde.

I Finansinspektionens tillsyn över försäkringsbolag ingår rapporteringskrav kvartalsvis om solvenskrav och kapitalbas. Beräkningsmodellen för solvenskravet för både fondförsäkrings- och depåförsäkringsåtaganden är enkel – kravet är 1 procent av försäkringskapitalet som förvaltas. För de produkter som innehåller försäkringsrisk

tillkommer ytterligare krav, beroende på riskinnehåll och på typ av försäkringsrisk. Beloppsmässigt utgör dock produkter innehållande försäkringsrisk en mindre del av Skandias försäkringsbestånd.

Solvenskravet är enligt tabellen lågt, jämfört med tillgängligt kapital. Alternativa beräkningar för att spegla kommande krav i ett nytt solvenssystem görs, bland annat i form av Finansinspektionens Trafikljus.

KAPITALBAS OCH SOLVENSKRAV

	2008	2007
Kapitalbas	8 710	9 283
Solvenskrav	893	867
Överskott	7 817	8 416

NOTER TILL TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

Not 3 Premieinkomst

	2008	2007
Direkt försäkring i Sverige	540	515
Direkt försäkring i övriga EES	239	181
Premier för avgiven återförsäkring med koncernföretag	-779	-696
Inbetalda och tillgodoförda premier	0	0

Not 4 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Inom skadeförsäkringsrörelsen förs kapitalavkastning över från det icke-tekniska till det tekniska resultatet baserat på genomsnittliga försäkringstekniska avsättningar efter avdrag för utestående nettofordringar i försäkringsrörelsen. Räntesatserna följer huvudsakligen avkastningen på medellånga statsobligationer med hänsyn tagen till försäkringsrörelsens kontantflöden över tiden. Då hela försäkringsrisken återförsäkrats har ingen kapitalavkastning överförts från finansrörelsen under 2007 och 2008.

Not 5 Försäkringsersättningar

	2008			2007		
	Brutto	Avgiven ¹⁾	Netto	Brutto	Avgiven ¹⁾	Netto
Utbetalda försäkringsersättningar	-536	549	13	-433	448	15
Förändring i avsättning för inträffade och rapporterade skador	-9	9	0	-212	212	0
Förändring i avsättning för inträffade men ej rapporterade skador (IBNR)	-30	30	0	225	-225	0
Driftskostnader för skadereglering	-13	—	-13	-15	—	-15
Summa	-588	588	0	-435	435	0

¹⁾ Avser återförsäkring med koncernföretag.

Av försäkringsersättningar utgör 0 (0) MSEK avvecklingsresultat netto.

Not 6 Driftskostnader

	2008	2007
Interna anskaffningskostnader	-44	-49
Externa anskaffningskostnader ¹⁾	-19	-8
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader, brutto	5	4
Administrationskostnader	-145	-144
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	208	201
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader, avgiven återförsäkring	-5	-4
Summa	0	0

¹⁾ Avser provisioner i direktförsäkring.

För fördelning av totala driftskostnader, se not 46.

NOTER TILL TEKNISK REDOVISNING AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE

Not 7 Premieinkomst

	2008			2007		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Periodiska premier ¹⁾	204	-26	178	221	-24	197
Avgifter	674	—	674	717	—	717
Summa	878	-26	852	938	-24	914

¹⁾ Avser premier för försäkringskomponenten i livförsäkring för vilka livförsäkringstagarna står placeringsrisken. Samtliga försäkringsavtal har tecknats i Sverige.

Not 8 Övriga tekniska intäkter

	2008	2007
Volymbaserad kostnadsreduktion	752	902
Avkastningsskatt	630	524
Övrigt	17	21
Summa	1 399	1 447

Not 9 Utbetalda försäkringsersättningar

	2008			2007		
	Brutto	Avgiven	Netto	Brutto	Avgiven	Netto
Dödsfall	-45	—	-45	-55	—	-55
Sjukfall	-78	5	-73	-87	6	-81
Skaderegleringskostnader	-15	—	-15	-18	—	-18
Utbetalda försäkringsersättningar	-138	5	-133	-160	6	-154

Not 10 Driftskostnader

	2008	2007
Interna anskaffningskostnader	-383	-354
Externa anskaffningskostnader	-406	-435
Förändring i förutbetalda anskaffningskostnader, brutto	-158	-218
Administrationskostnader	-245	-250
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	1	13
Summa	-1 191	-1 244

För fördelning av totala driftskostnader, se not 46.

NOTER TILL ICKE-TEKNISK REDOVISNING

Not 11 Kapitalavkastning, intäkter

	2008	2007
<i>Utdelning på aktier och andelar</i>		
Aktier och andelar i koncernföretag	2 314	2 628
Andra aktier och andelar	59	92
<i>Ränteintäkter mm</i>		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	82	77
Aktier och andelar i koncernföretag	190	125
Övriga ränteintäkter	20	105
Valutakursvinster, netto	25	56
<i>Återförda nedskrivningar</i>		
Aktier och andelar i koncernföretag	220	2 473
<i>Realisationsvinster, netto</i>		
Andra aktier och andelar	—	—
Summa	2 910	5 556

Not 12 Realiserade vinster på placeringstillgångar

	2008	2007
Aktier och andelar	—	8
Räntebärande värdepapper	174	—
Summa	174	8

Not 13 Kapitalavkastning, kostnader

	2008	2007
Kapitalförvaltningskostnader	-236	-1 072
<i>Räntekostnader mm</i>		
Aktier och andelar i koncernföretag	-167	-246
Övriga räntekostnader	-19	-86
Valutakursförluster, netto	—	—
<i>Av- och nedskrivningar</i>		
Nedskrivning aktier i koncernföretag	-534	-154
<i>Realisationsförluster, netto</i>		
Aktier och andelar i koncernföretag	-334	-3 531
Andra aktier och andelar	—	-9
Summa	-1 290	-5 098

Not 14 Realiserade förluster på placeringstillgångar

	2008	2007
Aktier och andelar	-60	—
Räntebärande värdepapper	—	-30
Summa	-60	-30

Not 15 Kapitalavkastning netto per kategori av finansiella instrument

	Tillgång/skuld värderad till verkligt värde via resultaträkningen ¹⁾		Lånefordringar och kundfordringar		Övrig tillgång/skuld ej värderad till verkligt värde		Summa	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007	2008	2007
<i>Realiserat resultat</i>								
Kapitalförvaltningskostnader	—	—	—	—	-236	-1 072	-236	-1 072
Utdelning på aktier och andelar	59	92	—	—	2 314	2 628	2 373	2 720
Ränteintäkter	87	166	204	140	1	1	292	307
Räntekostnader	-19	-64	—	—	-167	-268	-186	-332
Valutakursvinster	51	1	0	71	359	5	410	77
Valutakursförluster	0	-14	0	0	-385	-7	-385	-21
Återförda nedskrivningar på aktier i koncernföretag	—	—	—	—	220	2 473	220	2 473
Nedskrivning aktier i koncernföretag	—	—	—	—	-534	-154	-534	-154
Realisationsresultat aktier	0	-9	—	—	-334	-3 531	-334	-3 540
Realisationsresultat räntebärande värdepapper	0	0	—	—	—	—	0	0
	178	172	204	211	1 238	75	1 620	458
<i>Orealiserat resultat</i>								
Aktier	-60	8	—	—	—	—	-60	8
Räntebärande värdepapper	174	-30	—	—	—	—	174	-30
	114	-22	—	—	—	—	114	-22
Kapitalavkastning	292	150	204	211	1 238	75	1 734	436

¹⁾ Avser värdepapper innehavda för handelsändamål.

Not 16 Skatter

	2008	2007
Aktuell skatt avseende innevarande år ¹⁾	-187	21
Aktuell skatt avseende tidigare år	6	-35
Uppskjuten skatt	269	103
Skatt på årets resultat	88	89
Avkastningsskatt	-631	-527
Skattkostnad	-543	-438
Skillnad mellan bolagets skatteskostnad baserad på gällande svensk skattesats:		
Resultat före skatt	754	882
Debiterad avkastningsskatt	630	524
Resultat före skatt enligt inkomstbeskattning	1 384	1 406
Skatt enligt gällande skattesats, 28%	-388	-394
Skatt avseende tidigare år	6	-35
Förluster för vilka uppskjuten skattefordran ej beaktats	-304	-155
Ej avdragsgilla kostnader	-252	-1 039
Ej skattepliktiga intäkter	850	1 565
Skatteeffekt avkastningsskatt debiterad	176	147
Avkastningsskatt	-631	-527
Redovisad skatteskostnad	-543	-438

¹⁾ Huvudsakligen hänförligt till skatt på koncernbidrag.

NOTER TILL BALANSRÄKNING

Not 17 Placeringar i koncernföretag och intresseföretag

	Anskaffningsvärde ¹⁾		Verkligt värde		Redovisat värde	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Aktier och andelar i koncernföretag ²⁾	10 671	11 320	28 194	25 394	10 671	11 320
Lån till koncernföretag	3 218	2 468	3 218	2 468	3 218	2 468
Aktier och andelar i intresseföretag ³⁾	199	152	199	152	199	152
Summa	14 088	13 940	31 611	28 014	14 088	13 940

¹⁾ Värdering med utgångspunkt i anskaffningsvärdet, dvs efter erforderliga nedskrivningar.

²⁾ Aktier och andelar i koncernföretag

	Organisationsnummer	Säte	Antal aktier	Kapitalandel %	Eget kapital andel	Resultat andel	Redovisat värde	Redovisat värde
							2008	2007
Australien								
Australian Skandia Ltd		Sydney	—	—	—	—	—	389
Chile								
Skandia Chile S.A.		Santiago	—	—	—	—	—	53
Skandia Chile S.A. Corredora de Bolsa		Santiago	—	—	—	—	—	0
Colombia								
Skandia Holding de Colombia S.A.		Bogotá	—	—	—	—	—	2
Danmark								
Skandia Link Livsforsikring A/S		Köpenhamn	7 470	100	252	-15	407	712
Hong Kong								
Skandia Global Funds (Asia Pacific) Ltd		Hong Kong	—	—	—	—	—	7
Irland								
SGF Marketing Ltd		Dublin	—	—	—	—	—	5
Skandia Fund Management (Ireland) Ltd		Dublin	—	—	—	—	—	24
Mexiko								
Skandia Vida S.A. de C.V.		Mexico City	—	—	—	—	—	113
Skandia Servicios Mexico S.A. de C.V.		Mexico City	—	—	—	—	—	5
Skandia Operadora de Fondos S.A. de C.V. Sociedad Operadora de Sociedades de Inversión		Mexico City	—	—	—	—	—	51
Norge								
Skandia Informasjonsteknologi AS		Oslo	1 000	100	18	0	15	15
Polen								
Skandia Zycie Towarzystwo Ubezpieczen Spolka Akcyjna ¹⁾		Warsawa	460	1	2	1	0	0
Storbritannien								
Skandia UK Ltd		London	376 870 000	100	21 015	-1	4 558	4 558
Skandia NTS Ltd		London	500 001	100	2	-7	2	13

Forts. Not 48 Uppllysningar om väsentliga relationer med närstående

TRANSAKTIONER MELLAN SKANDIA OCH DOTTERBOLAGEN

Investeringar

Skandia äger aktier i dotterbolag och har under året givit aktieägartillskott till vissa dotterbolag. Uppgifter om bokförda värden på dotterbolag och storlek av aktieägartillskott framgår av not 17. Skandia har mottagit utdelningar från dotterbolag om 2 314 (2 628) MSEK. Vissa svenska dotterbolag har även lämnat eller erhållit koncernbidrag.

Transaktioner i väsentlighetsordning

Karakttär	Bolag som erhållit	Prissättningsmetod	2008		2007
			Ersättning MSEK	Hänvisning	Ersättning MSEK
Distributionsersättningar från fondförvaltare	Skandia	Marknadspris	481	1)	570
Administrativa tjänster	Skandia	Självkostnadspris	412	2)	154
IT-verksamhet, netto	Dotterbolag	Självkostnadspris	-224	3)	-226
Avgiven återförsäkring	Skandia	Marknadspris	45	4)	-70
Mottagen återförsäkring	Dotterbolag	Marknadspris	-32	5)	20
Hyra av kontorslokaler	Skandia	Marknadspris	30	6)	31
Cash management och finansiering	Skandia	Marknadspris	23	7)	-105

Transaktioner hämtade ur resultaträkningen

- Distributionsersättningar från fondförvaltare
Skandia erhåller ersättning från fondförvaltare, baserat på förmedlad volym. Ersättningen är marknadsmässig.
- Administrativa tjänster
Skandia utför administrativa tjänster på uppdrag av dotterbolagen inom följande områden:
  - Juridik
  - HR
  - Marknadsföring och kommunikation
  - Internrevision
  - Treasury-administration
  - Lokaladministration
Den ersättning som utgår för dessa områden grundas på självkostnader som fördelas utifrån faktiskt utnyttjande.
- IT-verksamhet
I ett flertal av Skandias dotterbolag bedrivs IT-verksamhet varför Skandia både fakturerar IT-tjänster till dotterbolag och själv erhåller fakturor från vissa dotterbolag. De tjänster som främst tillhandahålls av Skandia är drift och utveckling av gemensamma system för redovisning och cash management. De tjänster Skandia köper avser drift och service för PC och nätverk, men även försäkringssystem för fondförsäkring. Den ersättning som utgår för dessa tjänster grundas på självkostnader.
- Avgiven återförsäkring
Skandia återförsäkras de sjukfallsrisker som uppstår inom produktområdet Hälsa och sjukvård i dotterbolaget Dial Försäkringsaktiebolag. Netto har Skandia en fordran på 27 MSEK. Kontraktet med Dial Försäkringsaktiebolag baseras på marknadspriser.
- Mottagen återförsäkring
Dotterbolaget Dial Försäkringsaktiebolag återförsäkras 100 procent av sina dödsfallsrisker i Skandia. Kontraktet med Dial Försäkringsaktiebolag baseras på marknadspriser.
- Lokaler
Skandia hyr lokaler av Skandia Liv. Delar av dessa lokaler underuthyras till dotterbolag, som betalar en marknadsmässig hyra för dessa.
- Cash management och finansiering
Skandia bedriver samarbete med dotterbolagen inom cash management och finansiering. Skandias svenska dotterbolag (med undantag för Skandiabanken och Skandia Liv) ingår i Skandias koncernkonto och erhåller eller erlägger ränta till Skandia för sin andel av saldot. Skandia finansierar sig delvis också genom Skandia Capital AB. För samtliga transaktioner erläggs eller erhålls marknadsmässiga villkor.

Netto har Skandia en fordran på 920 MSEK på dotterbolagen. Av nettofordran avser 288 MSEK lån från dotterbolagen och 1 208 MSEK lån till dotterbolagen.

TRANSAKTIONER MELLAN SKANDIA OCH ÖVRIGA OLD MUTUAL-KONCERNEN

Transaktioner i väsentlighetsordning

Karakttär	Bolag som erhållit	Prissättningsmetod	2008		2007	
			Ersättning MSEK	Hänvisning	Ersättning MSEK	Hänvisning
Administrativa tjänster	SICL	Marknadspris	137	1)	33	1)
Personal	SICL	Marknadspris	26	2)	25	2)
Ansvarsförsäkring	OM	Marknadspris	-17	3)	-17	3)
ITT projekt	SICL	Marknadspris	13	4)	—	4)
Ränteintäkter	SICL	Marknadspris	8	5)	—	5)
Hyra kontorslokaler	OM	Marknadspris	-7	6)	2	6)

Transaktioner hämtade ur resultaträkningen

- Skandia utför administrativa tjänster på uppdrag av Old Mutual. Den ersättning som utgår för detta område grundas på marknadspriser.
- Skandia både köper och säljer personalrelaterade tjänster från/till Old Mutual. Tabellen ovan visar nettot av dessa transaktioner. Fram till och med 13 september 2008 var Julian Roberts VD för Skandia och erhöll under den tiden lön från Old Mutual som sedan fakturerade dessa kostnader vidare till Skandia löpande, se mer information i not 44 som även visar jämförelsesiffror för 2007.
- Old Mutual betalar för en gemensam ansvarsförsäkring för hela koncernen inklusive Skandia. Skandia har erlagt 17 (17) MSEK, varav en viss del sedan vidarefakturerats till Skandia Liv, se ovan "Transaktioner mellan Skandia och Skandia Liv-koncernen".
- Skandia och Old Mutual har drivit ett gemensamt projekt som syftar till att effektivisera ekonomiverktygen. Skandia har 2008 vidarefakturerat del av projektkostnad till Old Mutual.
- Skandia erhåller ränta för lån till Old Mutual.
- Old Mutual hyr ut lokaler till Skandia i Storbritannien vilka faktureras Skandias UK filial.

Netto har Skandia en fordran på 2 163 MSEK till Old Mutual. Av nettofordran avser 2 009 MSEK lån, 107 MSEK kundfordringar och 45 MSEK upplupna intäkter samt upplupen ränta 2 MSEK.

Not 49 Resultat per försäkringsklass skadeförsäkring

	2008	2007
Olycksfall och sjukdom		
Premieinkomst, brutto	779	696
Premieintäkt, brutto	742	675
Försäkringsersättningar, brutto	-589	-435
Driftskostnader, brutto	-203	-197
Resultat avgiven återförsäkring	50	-43
Tekniskt resultat före kapitalavkastning	0	0

Not 50 Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser har inträffat efter balansdagen.

fem år i sammandrag

MSEK

RESULTAT	2004	2005	2006	2007	2008
Premieintäkt, f e r, skadeförsäkring	0	0	0	0	0
Premieinkomst, f e r, livförsäkring	778	755	943	914	852
Kapitalavkastning netto i försäkringsrörelsen	-3	-2	1	-2	-1
Försäkringsersättningar, f e r, skadeförsäkring	0	0	0	0	0
Försäkringsersättningar, f e r, livförsäkring	-255	-102	-116	-126	-78
Förändring i försäkringstekniska avsättningar, f e r	0	18	-25	-35	17
Driftskostnader	-552	-643	-866	-1 244	-1 191
Övriga tekniska intäkter och kostnader	765	946	1 202	1 447	1 399
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	733	972	1 139	954	998
Årets resultat	-810	-3 688	-657	968	841

EKONOMISK STÄLLNING

Placeringstillgångar	24 517	33 260	23 854	20 249	18 736
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagarna bär placeringsrisken	53 800	74 039	86 077	91 867	70 359
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	967	963	969	984	1 097
Konsolideringskapital					
Eget kapital	4 893	8 844	8 697	9 721	10 087
72% av obeskattade reserver	1 506	1 506	1 506	1 506	—
73,7% av obeskattade reserver	—	—	—	—	1 541
Övervärden i försäkringsbestånd efter uppskjuten skatt	6 770	8 907	10 444	8 940	7 056
28% av obeskattade reserver	585	585	585	585	—
26,3% av obeskattade reserver	—	—	—	—	550
Uppskjutna skattefordringar	-2 558	-448	-462	-565	-837
Förlagslån	849	850	850	—	—
Konsolideringskapital¹⁾	12 045	20 244	21 620	20 187	18 397
Kapitalbas, moderbolaget	7 651	12 038	9 159	9 283	8 710
varav avdrag för immateriella tillgångar	—	—	—	—	—
Solvensmarginal, moderbolaget	604	977	841	867	893
Kapitalbas, koncernen	20 505	12 793	12 876	15 980	9 136
varav avdrag för immateriella tillgångar	-201	-184	-181	-9	-8
Solvensmarginal, koncernen	3 540	3 273	3 182	2 332	1 258

NYCKELTAL

Resultat av försäkringsrörelsen					
Skadeförsäkringsrörelsen					
Skadeprocent, brutto, % ²⁾	78	66	62	65	79
Driftskostnadsprocent, brutto, % ³⁾	30	28	30	29	28
Totalkostnadsprocent, brutto, % ⁴⁾	108	94	92	94	107
Livförsäkringsrörelsen					
Förvaltningskostnadsprocent, % ⁵⁾	0,7	0,7	0,8	1,1	1,2
Resultat av kapitalförvaltningen					
Direktavkastning, % ⁶⁾	1,6	3,6	5,9	15,9	14,6
Totalavkastning, % ⁶⁾	4,1	3,6	7,1	9,1	11,6
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, % ⁷⁾	5 972	11 299	13 639	12 817	9 863

f e r = för egen räkning

¹⁾ Konsolideringskapital beräknat i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter.

²⁾ Försäkringsersättningar i förhållande till premieintäkter netto.

³⁾ Försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto, exklusive övriga tekniska intäkter och kostnader.

⁴⁾ Försäkringsersättningar samt försäkringsrörelsens driftskostnader i förhållande till premieintäkter netto.

⁵⁾ Driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till placeringstillgångar, kassa och bank.

⁶⁾ Direkt- och totalavkastning beräknas från och med år 2007 i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag FFFS 2008:26. Tidigare år beräknas i enlighet med Försäkringsbranschens Redovisningsnämnds (FRN) rekommendation i cirkulär 1/93. Vid beräkning av direkt- och totalavkastning har de tillgångar där försäkrings-tagarna bär placeringsrisken inte medtagits, då avsikten med nyckeltalet är att redovisa resultatet av företagets egen kapitalförvaltning.

⁷⁾ Riskbärande kapital i förhållande till riskbärande premie.

revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)
Org nr 502017-3083

Vi har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ) för år 2008. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lagen om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra oss om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade

informationen i årsredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 29 juni 2009

KPMG AB

Thomas Thiel
Auktoriserad revisor

Försäkringsaktiebolaget Skandia (publ)

Sveavägen 44

SE-103 50 Stockholm

T +46-8-788 10 00

F +46-8-788 30 80

www.skandia.com